by
Emmy Liebert

DT
PAM
LIEB
1923

1948

MFA

Emmy Liebert

Sukkulapitsitöitä

(Frivoliteettitöitä)

Suomalainen sovitelma

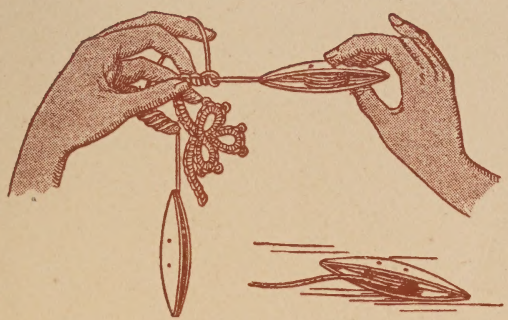

Kustannusosakeyhtiö Kirja, Helsinki

Emmy Liebert

Sukkulapitsitöitä

(Frivoliteettitöitä)

Suomalainen sovitelma

Kustannusosakeyhtiö Kirja, Helsinki

DT
PAM
LIEB
1923

PRINTED
IN
FINLAND

HELSINKI 1923
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJAN
KIRJAPAINO

TEKIJÄN ALKULAUSE.

Viehättävää ja kaunista — se juuri on sievän sukkulapitsityön oikea nimitys. Viehättävää ja kaunista on kun näppärät kädet liikkuvat, aikaansaaden hienoja pitsejä, ja sirot sormet tanssittavat sukkulaa lankojen ja silmukkain lomitse, muodostaen erehtymättömän varmasti kaaria ja renkaita, kunnes viehättävät, kauniin pyöreät ja toisiinsa soveltuvat kuviot ovat valmiit.

Nykyään on sukkulapitsityö taas päässyt suureen arvoon. Joka sen kerran on oppinut ja siihen mieltynyt, hän ei sitä enää jätä. Hienot ja kuitenkin varsin kestävät pitsit ja tähdet, jotka syntyvät niin nopeasti, vain sileän sukkulan avulla, ovat aina ihastuttaneet katsojiaan. Mikään käsityö ei ole niin miellyttävää kuin sukkulapitsityö, mikään työ ei näytä niin hyvältä, missään muussa käsityössä eivät käsien viehättävät liikkeet ja hieno käsiranne pääse niin hyvin oikeuksiinsa; sen tietävätkin tämän taidon vanhat ystävät aivan hyvin ja vaalivat salaista rakkauttaan.

Mutta siinäpä pulma juuri onkin: ensin on päästävä niin pitkälle, että työ sujuu kuin leikkien! Pitää olla taipuisat kädet, jotka lujasti ja varmasti tarttuvat sukkulaan ja panevat sen luistamaan, notkeat sormet lankoja oikein ohjaamassa ja vetämässä; solmut ja renkaat on pingoitettava ja vedettävä kiinni tasaisesti, kuvion ja tähden, olkoonpa se vaikka kuinka mutkikas, pitää tulla juuri niin suureksi kuin toinen samanmallinen, toistensa päällä ollen niiden tulee peittää toisensa.

Erikoisen suuri mieltymykseni sukkulapitsityöhön kehoitti minua toimittamaan mahdollisimman runsassisältöisen kokoelmateoksen ylläpitämään niiden naisten harrastusta sukkulapitsityöhön, jotka sitä jo osaavat, ja herättämään mielenkiintoa uudessa sukupolvessa, joka ei sitä vielä osaa. Kokoelmani sisältää osaksi hyviä, vanhoja, taattuja malleja, osaksi omia keksimiäni; vanhat tämän taidon harrastajat erottavat ne kyllä. Uudenaikaisten värillisten lankojen paljous johti minut itsestään moneen uutuuteen, ja langoista sekä luomistyöstä johtuva ilo toi uusia suunnitelmia, joita helposti voi vielä kehittää edelleenkin.

Alkuhuomautuksia.

Sukkulapitsityöhön tarvitaan pari kolme sukkulaa ja virkkuuneula. Puusta tai tavallisesta luusta jokseenkin karkeasti tehdyt sukkulat eivät ole hyviä, ainoastaan norsun- ja kilpikonnanluusta tai selluloidista tehdyt ovat kelvollisia. Sukkulassa on kaksi soikeaa, kummastakin päästä teroitettua levyä, joita keskeltä yhdistää toisiinsa pieni nappula; levyjen kärjet koskettavat toisiinsa. Yhdistävässä nappulassa on pieni reikä langan kiinnittämistä varten. Sukkula kääritään lankaa täyteen, kuitenkin vain niin paljon, ettei se mene levyjen reunojen yli, sillä lanka voisi tällöin hankauksesta kärsiä, erittäinkin helmilanka ja silkki.

Virkkuuneulan tulee olla mukavasti käsille saatavissa. Sitä tarvitaan vetämään lankaa silmukkain läpi renkaita yhdistettäessä.

Kun tahdotaan valmistaa pitsit sievästi, vaaditaan suurta käsien siroutta ja taitavuutta työssä. Se, joka on hyvin harjaantanut, ei pistä sukkulaa silmukan läpi, kuten kuvista näkyy, vaan oikean käden peukalo ja etusormi pitävät sitä lujasti, se pistetään silmukkaan ja taas takaisin, silmukan langan soluessa toiselta puolen sormien ja sukkulan välitse, toiselta puolelta taas takaisin, jolla välin sukkulaa ei päästetä irti; ainoastaan näin voi työskennellä hämmästyttävän nopeasti ja tasaisesti.

Langan oikeaa vetämistä solmuja tehtäessä ja renkaita yhdistettäessä on myöskin harjoiteltava; se on tehtävä mieluummin liian tiukasti kuin liian höllästi, koska tiukasti tehdyt kuviot tulevat tasaisemmiksi, liian höllästi tehdyt taas helposti vääntyvät vinoon. Silmukan ja yhdistyslangan oikea mitta on usein erittäin tärkeä, liian pitkä tai liian lyhyt silmukka, liian pitkä tai liian lyhyt yhdistyslanka voi pilata koko työn; hyvä silmämitta on siinä suurena apuna. Yleensä on parempi ettei tehdä silmukoita, varsinkaan yhdistyssilmukoita, liian pitkiksi, koska ne helposti pesussa muutenkin venyvät pitkulaisiksi, ja liian pitkät silmukat ulkoreunassa on ennen silittämistä nypittävä suoremmiksi kuin lyhyet, jotka jäykästä langasta tehtyinä useimmiten ilman muuta ovat kelvollisia. Parasta on menetellä tarkalleen tässä vihossa olevien kuvien mukaan; jokaista pitsiä, jokaista tähteä pitää koetella.

On käytettävä vain parasta virkkuulankaa n:o 20—100; pestäviin vaatteisiin käytetään tavallisesti hienoa pumpulilankaa, koska se on pehmoista, kova lanka ei ole käytössä eikä pesussa miellyttävää. Pesupuseroiden koristuksena on kierretty lanka, myöskin kiiltävä virkkuulanka, parempaa. Helmilangasta tulee pehmoista ja somaa, pitää vain tehdä solmut hyvin kevytkätisesti. Myös kirjavaa ja värillistä yksiväristäkin lankaa voi käyttää; niitä on runsas valikoima eri värisiä, useimmat pesua kestäviä. Keinotekoisesta silkistä tehdyt sukkulapitsit ovat viehättäviä pukujen koristeita sekä samalla, jos ne on neulottu hyvin kiinni, varsin kestäviä; pesua ei keinotekoinen silkki kestä, kiilto häviää. Se näyttää valmiina pitsinä enemmän silkiltä kuin nyörisilkki. Yksityisten kuvioiden alku- ja loppulanka solmitaan nurjalle puolelle ja solmut ommellaan kiinni hienolla, samanvärisellä langalla. Myöskin hieno metallisäikeinen

pumpuli, liina- tai silkkirihma sopii sukkulapitsitöihin. Tällaisena sukkulapitsityö vastaa punontanypläystyötä. Virkkaukset sukkulapitsitöihin tehdään aina hienommasta langasta, ne ovat sittenkin aina vielä karkeampia kuin sukkulapitsit. Jos mallissa esiintyy jossakin suurempia silmukoita, käytetään pitsipistoja apuna, jotta työ tulisi vankempaa, mikä aina näyttää hyvin somalta. Yleensä on hyvä heikkoihin kohtiin, jotka helposti venyvät, tehdä pari pistoa hienolla langalla.

Naiset valittavat sitä, etteivät sukkulapitsit kestä pesua. Tämä on aiheetonta, sukkulapitsejä tulee vain käsitellä huolellisesti pesussa, kuten kaikkia muitakin hienompia pitsejä. Ne on, erittäinkin runsaskuvioiset, kiinnitettävä silmukka silmukalta oikeassa asennossa vanhalle liinakankaalle, pestävä sitten sillä tavoin sekä hieman tärkättävä ja silitettävä nurjalta puolelta; silloin ovat ne aina kuten uusia ja kestävät vuosikausia. Näitä pitsejä voidaan myöskin pestä kuten gipyyripitsejä, asettamalla ne tärkkäämisen jälkeen ensin kankaan väliin ja sitten noin tunnin kuluttua kiinnittämällä kovalle tyynylle, jolloin joka silmukka on erikseen kiinnitettävä; sitten annetaan niiden kuivua.

Sukkulapitsit kiinteällä pohjalla ovat erinomaisen kestäviä, solmut eivät voi irtaantua, vaikka lankakin repeisi, kuten silmukat virkkauksessa; monet välipitsit ovat kulumattomia, täytyy vain osata juuri tämän lajisia pitsejä oikein sijoittaa ja käsitellä. Useat mallit vaativat vahvan pohjan erittäinkin sellaisissa paikoissa, jotka ovat kulumiselle alttiina.

Useimpia pitsejä voidaan valmistaa joko suoriksi tai pyöreänmuotoisiksi, on vain tarpeen yhdistää renkaat toisin, taikka tehdä toiselle puolelle pitkä ja toiselle puolelle lyhyt silmukka, kuten pyöreät lonkerot osoittavat. Tähtiä yhdistetään tarpeen mukaan siten, että ensin tehdään ne yksittäin, pannaan toistensa viereen ja katsotaan, mitkä silmukat on yhdistettävä; täytyy vain olla vähän kekseliäs ja kärsivällinen koettelemaan monta kertaakin, silmäneulalla auttaen yhdistettäessä. Täten voidaan nyörisilkistä tai komeanvärisestä keinotekoisesta silkistä valmistaa ihmeen ihania reunuksia, jotka ovat täysin koristeompeluksien veroisia, vieläpä voittavatkin ne kestävyydessä.

Ohjeita sukkulapitsityön valmistamiseen.

1. Langan ja sukkulan pitäminen. Oikeinpäinen solmu.

Oikea käsi pitää kiinni sukkulasta, vasen langan päätä peukalon ja etusormen välissä. Nyt kierretään lanka toisien sormien ympäri ja taas pitävät peukalo ja etusormi lankaa kiinni. Sitten viedään lanka, kuten kuvasta näkyy, ylös sormien päälle, työnnetään nuolensuuntaa seuraten ja sukkulaa kääntämättä sukkulan toinen pää langansilmukan sisään, toinen pää langansilmukan yli takaisin.

2. Solmun kiinnittäminen.

Vasemman käden keskisormen pitää kohota ja muodostaa solmu juuri siitä langasta mikä kulkee sen yli; sukkulasta tuleva lanka vedetään kireälle, sille on kaikki solmut tehtävä; tämä on aina otettava tarkasti huomioon. Peukalo ja etusormi pitävät koossa valmista oikeinpäistä solmua.

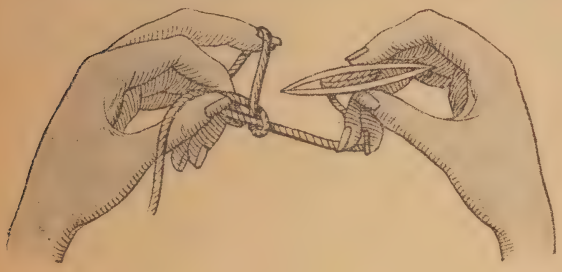

3. Asento nurinpäistä solmua tehtäessä.

Nurinpäistä solmua tehtäessä ei lankaa panna vasemman käden sormien päälle, vaan vedetään oikean käden keskisormesta alaspäin ja sukkula pistetään takaa langansilmukan läpi eteenpäin nuolen suuntaisesti. Vetäminen tapahtuu kuten oikeinpäisessä solmussakin vasemman käden keskisormella. Yksi oikeinpäinen ja nurinpäinen solmu muodostavat yhdessa kaksoissolmun.

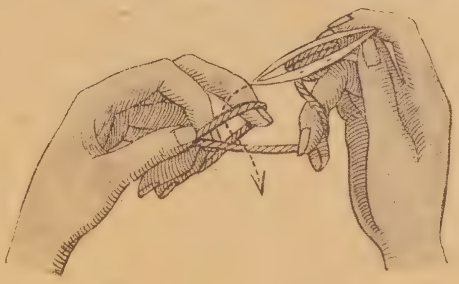

4. Ensimmäinen kaksoissolmu.

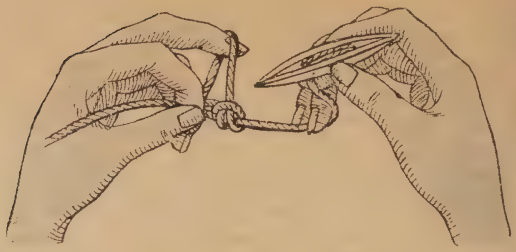

5—6. Silmukan teko.

Silmukat ovat erittäin hienoja koristeita sukkulapitseissä, niiden tarkoitus on myöskin välittää renkaiden ja kaarien yhdistämistä. Ne muodostuvat siten, että annetaan langan kahden kaksoisolmun välissä jäädä vähän höllemmälle, niin suureksi kuin tahdotaan silmukka tehdä. Kokoonvedettäessä muodostuvat silmukat, kuten kuvasta 6 näkyy.

7. Renkaiden kokoonvetäminen.

Kun on solmittu tarpeellinen määrä kaksoissolmuja, joko ilman tahi silmukoilla varustettuina, niin annetaan langan luisua alas vasemman käden sormilta, pidetään solmuriviä lujasti kiinni peukalon ja etusormen välissä ja vedetään solmun läpi juokseva lanka kokoon, niin että muodostuu rengas tai kaari. Seuraava rengas aletaan jättämällä väliin enemmän tai vähemmän lankaa, kääntämällä tai kääntämättä työtä, kulloinkin selityksen mukaan, pitämällä kiinni ensimmäistä rengasta vasemman käden peukalolla ja etusormella ja kiertämällä uudelleen lanka sormien ympäri silmukalle, aivankuin kuvassa 1 on näytetty.

Yksityisten renkaiden yhdistäminen tapahtuu siten, että vedetään virkkuuneulalla vasemman käden yli juokseva lanka alhaalta ylöspäin edellisen renkaan silmukan läpi ja sukkula pistetään tämän silmukan lävitse.

Vasemman käden keskisormi vetää tässäkin solmun kiinni, se on yleensä liikkuvin, kun taas peukalon ja etusormen tehtävä on pitää kiinni. Tätä yksityisten kuvioiden yhdistämistä sanotaan myöskin sitomiseksi ja sitä tehdään alituisesti. Jos yhdistetään kaksi rengasta tai kaarta 2 tai 3 silmukalla aivan toisiinsa kiinni, niin on aina rengasta yhdistettäessä tehtävä 1 kaksoissolmu vähemmän kuin ensimmäistä rengasta yhdistettäessä; katso kuv. 8.

8. Apulangalla työskenteleminen.

Kaarien tai suoraviivaisten kohtien solmimiseen tarvitaan toinen sukkula. Molempien sukkuloiden langanpäät solmitaan yhteen, solmusta pidetään kiinni vasemmalla kädellä, toinen lanka kierretään sormien päällitse pikkusormen ympäri, toisella sukkulalla tehdään, kuten aikaisemmin, koukerosta solmut ja työnnetään solmurivi ja silmukat yhteen.

Sitä sukkulaa, jota oikea käsi ensin pitää, sanotaan 1. sukkulaksi, kun taas toista sanotaan 2. sukkulaksi; tämä on aina huomattava työtä tehdessä, koska työskennellään vuoroin molemmilla vuoroin jommallakummalla sukkulalla.

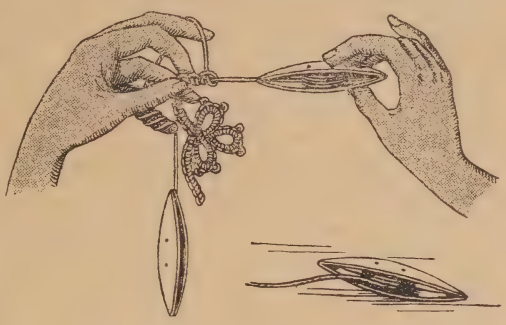

8. Apulangalla työskentely.

9. Josephine-solmu.

Pienet välikuviot tehdään tavallisesti Josephine-solmuista, s. o. vain oikeinpäisistä solmuista; ne on kokoonpantu 5—10 yksinkertaisesta solmusta, jotka vedetään vain puolikuunmuotoiseksi ja muodostavat litteän, sidotun silmukan näköisen näkinkengän.

9. Josephinesolmu.

10. Langan solmiminen.

10. Langan solmiminen.

Jos lanka loppuu kesken työtä, täytyy solmia uusi lanka. Tämä tapahtuu parhaiten tekemällä solmu siihen, mistä uusi rengas alkaa. Ensimmäinen oikeinpäinen solmu työnnetään aivan lähelle solmua, joka tehdään langan päiden päälle; 3 kaksoissolmun jälkeen leikataan langanpäät pois.

Kuinka tähti päätetään. Tähden viimeisen renkaan yhdistämiseksi ensimmäiseen renkaaseen ja kuvion lopettamiseksi pannaan vasemman käden langansilmukka tähtikuvion päälle, lanka vedetään 1. renkaan yhdistyssilmukan kautta alhaalta ylös, sukkula pistetään silmukan läpi ja silmukka vedetään kiinni; sen jälkeen tehdään vielä tarvittavat kaksoissolmut.

Mikä on 1. sukkula ja mikä 2. sukkula? Kun tehdään työtä kahdella sukkulalla ei suinkaan ole yhdentekevää millä sukkulalla kulloinkin työskennellään, vaan niillä on tarkoin määrätty järjestyksensä, joka on kaikkialla mainittu ja jota myöskin on noudatettava. 1. *sukkula* on se, jota alussa pidetään oikeassa kädessä, 2. *sukkula* taas se, joka riippuu vasemmasta kädestä alas. Merkintä on aina sama, vaikka täytyykin työskennellä vuoroon toisella ja toisella.

Kun aloittelijat ovat niin pitkällä, että he osaavat välttävästi solmia ja vetää kiinni renkaan, eivät he saa luulla, että he nyt voivat ryhtyä kirjan kaikkiin malleihin, sillä siihen tarvitaan toki enemmän harjaantumista ja valmistusta. Ensin täytyy koetella yksinkertaisia pitsejä ja välipitsejä, joita valmistetaan yhdellä sukkulalla.

11—12. Toinen tekotapa.

Löytyy vielä toisenlainen menettely solmuja solmitessa; sen ominaisuutena on sukkulan alituinen soluminen langansilmukan läpi; tulos, solmurivi, on sama. Tämä menettely on seuraava:

11. Sukkulan pistäminen silmukkaan vasemman käden etu- ja keskisormen välistä.

Vasemman käden etu- ja keskisormen välissä olevaan langansilmukkaan työnnetään sukkula *aina edestä* sisään ja sen yli takaisin päästämättä irti sukkulaa; silmukan lanka soluu kevyesti sormien ja sukkulan välissä sukkulan toiselta puolelta sisään ja toiselta puolen takaisin. Ensin vedetään (katso kuvaa 11) oikean käden keskisormella työskentelylanka *ylös*, sukkula työnnetään edestä langansilmukan *sisään* ja langansilmukan *yli* takaisin, ja vedetään oikeinpäinen solmu kiinni. Sitten vedetään oikean käden viimeisillä sormilla lanka *alas* (katso kuvaa 12), työnnetään sukkula edestä langansilmukan päällitse ja langansilmukkaan *takaisin* ja vedetään kiinni nurinpäinen solmu. Solmujen vetäminen tehtäköön tarkalleen kuvan 2 mukaan, siinä on selvästi näkyvissä, että solmut muodostuvat silmukan langasta.

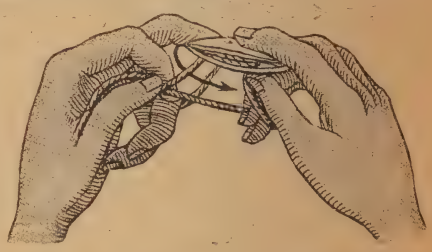

12. Sukkulan työntäminen edestäpäin yli langansilmukan ja silmukkaan takaisin.

Kummallakin menettelytavalla on suosijansa, toisista on ensimmäinen helpompi, toisista toinen; molemmat menevät yhtä pian, kun vain on ensin tarpeeksi harjaantunut, molemmat näyttävät yhtä hyvältä. Kukin opetteleva koetelkoon kumpi tapa häntä enemmän miellyttää.

* * *

Lyhennyksiä: ks. = kaksoissolmu, slm. = silmukka, r = rengas.

Kun selityksessä on: 4-3-3-4, niin merkitsevät numerot kaksoissolmuja, viiva silmukoita. Edellä oleva siis merkitsisi 4 ks., 1 slm., 3 ks., 1 silm., 3 ks., 1 silm., 4 ks. Missä välillä on päätettävä ja käännettävä on mainittu erikseen. Numerot, joiden jäljessä on piste, tarkoittavat järjestyslukuja.

*

13 a, b, c. Kolme yksinkertaista pitsiä aloittelijoille.

13 a osoittaa renkaita, joita ei vedetä aivan kiinni.

Joka rengasta varten tehdään: 3 ks., 1 slm., 10 ks., 1 slm., 3ks.; vedetään varovasti vain niin paljon kuin on tarpeellista ja aletaan pienen välilangan jälkeen seuraava rengas, yhdistetään renkaat 1 silmukalla. (Katso ohjeita kuv. 7). *13 b.* Tässä ovat renkaat suurempia, tehdään : 4-2-3-2-2-2-3-2-4, välilangan jälkeen seuraava rengas, jonka 2 ensimmäistä silmukkaa on liitetty edellisen renkaan viimeisiin silmukoihin. *13 c.* Tämän pitsin jokaiseen renkaaseen tehdään: 4-4-4-4, vedetään kiinni ja seuraava rengas aletaan välilangan jälkeen, jonka pitää olla niin pitkä kuin rengas on leveä. Kaikki renkaat on yhdistettävä 1 silmukalla.

14. Tähti-välipitsi.

Yhdellä sukkulalla tehtäviä malleja.

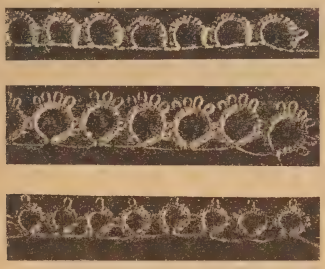

13 a, b, c. Kolme yksinkertaista pitsiä aloittelijoille.

15. Tähti-välipitsi.

14—15. Kaksi tähti-välipitsiä.

Jokainen tähtikuvio kuv. 14 ja 15 aletaan erikseen, jokainen rengas yhdistetään 1 silmukalla, kaikki renkaat ovat samanlaisia: 4 ks., 1 slm., 6×2 ks., 1 slm 4 ks.; alku- ja loppulanka solmitaan ja leikataan poikki. Tähtikuvioiden yhdis-

täminen näkyy kuvista. Välipitsi kuv. 14 sopii hyvin reunuskoristeeksi, siihen voi myöskin käyttää mustaa tai värillistä helmilankaa n:o 8. Kuv. 15 on varsin mainio liinavaatteisiin. Aloittelijoita neuvon lukemaan siv. 10 *kuinka tähti päätetään.*

Kuva 16.

16—17. Kulmikas liina tähti-välipitsillä ja englantilaisella kirjonnalla.

Osatähti, kts. kuv. 17.

Tähän liinaan on käytetty hienoa liinakangasta ja toisiinsa yhdistetyt tähdet on hienosti yliluoden liitetty kankaaseen, tarttumalla neulalla slm., kangas niiden alta leikataan pois ja kirjonta tehdään kyseessä oleviin paikkoihin. Tähdet ovat kaikki samanlaisia, ne tehdään keskeltä alkaen, ensin nelikulmio, jossa on 8 tähteä, sitten 4 tähteä levitettyyn kulmamuodostelmaan saakka, tässä yhdistetään kyseessä olevat silmukat reunustähtiin; leveässä kulmassa on paitsi 4 suurta tähteä vielä 4 pientä täytetähteä, jotka muodostaa vain suurien tähtien 1 rivi ja ovat ympäri liitetyt. Ne huomaa helposti; keskuksen nelikulmion 4. tähden jälkeen jatkona seuraa 1 pieni tähti, 1 suuri tähti, 1 pieni tähti, 1 suuri tähti, tämä viimeinen on ulommainen kulmatähti. Viimeistä edelliseen tähteen

tehdään vielä oikealle ja vasemmalle yksi pieni tähti ja sen alle vielä 1 suuri tähti, jotta saadaan kulman leveys. — Langasta n:o 30 tehtynä ovat tähdet 7 sm. suuruisia, hienommasta langasta tehtyinä vaikuttavat ne erittäin siroilta. *Tähdet.* Keskirengas: 2 ks., 1 slm., 7×3 ks. 1 slm., 1 ks.; lanka liitetään 1. silmukkaan, seuraa 1 rengas: 5-3-2-2-2-2-3-5; lanka liitetään seuraavaan silmukkaan ja tehdään vielä 7 rengasta, kaikki yhdistetään 1 silmukalla. Kaikki 8 nelilehteä ympärillä tehdään erikseen, nelilehden jokainen rengas: 5-3-2-2-2-2-3-5, kaikki on yhdistetty 1 silmukalla, sitä paitsi yhdistetään ne 1 silmukalla keskitähteen, 2 silmukalla sivuttain toiseen nelilehteen. Kuvasta 16 näkyy tämä selvästi ja myöskin yksityisten tähtien yhdistäminen on siinä selvästi kuvattu.

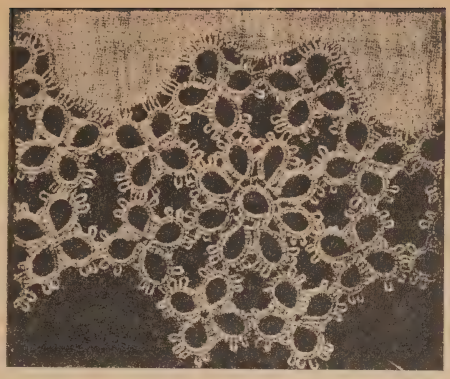

17. Tähti liinaan kuva 16 siv. 12.

18—22. Neljä reunapitsiä reikäompelulla koristettuihin nenäliinoihin.

Mitä hienompaa virkkuulankaa sitä sirompia ovat pitsit liinoihin. N:o 50 lanka on paksuinta mitä voidaan käyttää. *Pitsissä kuv. 18* on kaksinkertainen rengasrivi; 1 suuren renkaan 2-2-3-2-2-3-2-2 jälkeen seuraa kääntämättä, mutta pitkän välilangan jälkeen 1 pieni rengas: 5 ks., liitetään viimeiseen silmukkaan, 1-5. Välilangan jälkeen suuri rengas, joka ensin liitetään pienen renkaan silmukkaan ja sitten suuren renkaan silmukkaan. Ylempi yhdistyssilmukka vähän pitempi kuin kaksi alempaa. Pitsi ommellaan alapuolella pienen renkaan oikealla ja vasemmalla olevista välilangoista, jotka eivät saa olla liian kireitä eikä liian hölliä. Kulmissa on 2 rengasta aivan lähellä toisiaan.

Pieni rengasrivi kuv. 19 on helppo tehdä; joka renkaassa on: 4-4-4-4, yhdistetty 1 silmukalla, joka renkaan jälkeen käännetään ja pienen välilangan jälkeen tehdään pieni solmu: tehdään 4 oikeinpäistä solmua, käännetään ja välilangan jälkeen seuraava rengas. Pikku solmun täytyy keskellä riippua pienessä lankakaaressa ja on tarkoitettu liinaan ommeltavaksi. Vielä somemmalta näyttää

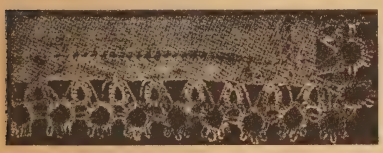

18.

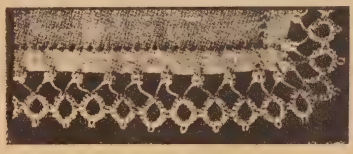

19.

pitsi kun se samalla kiinnitetään liinaan. Sitä varten 2 oikeinpäisen solmun jälkeen pistetään neulalla reikä liinan reunaan ja hienolla virkkuuneulalla vedetään yhdistyslanka reijän läpi, yhdistetään, tehdään taas 2 solmua oikeinpäin ja vedetään tiukkaan kiinni. Näin jatketaan sopivin välimatkoin.

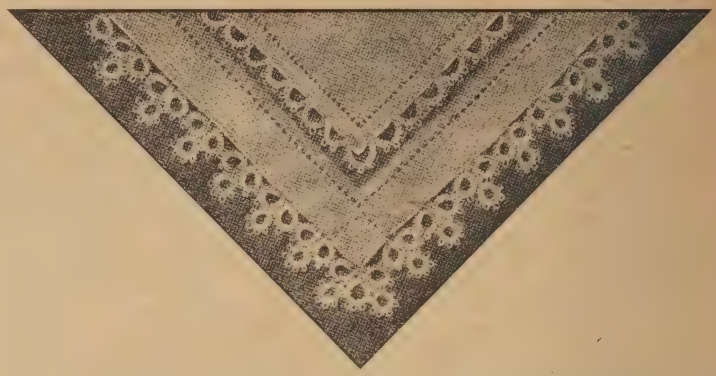

20. Silmukkainen kaaripitsi. 21. Silmukkainen kolmilehtipitsi.

Yksinkertainen kaari kuv. 20 tehdään suorastaan liinaan. Jokaisen kaaren jälkeen pistetään reikä päärmeeseen, 1 mm. kankaan reunasta, lanka vedetään hienolla virkkuuneulalla reijän läpi ja näin päätetään jokainen kaari. Kaari: 4-2-2-4 tehdään kahdella langalla, 1. sukkulan lanka on päättämistä varten.

Kolmilehtimalli kuv. 21. 1. rengas: 6-2-2-2-2-4; lanka liitetään viimeiseen silmukkaan: 2. rengas: 2 kaksoissolm., liitetään 1. renkaan silmukkaan, 2-2-2-2-2-2-2; lanka liitetään 1. renkaan samaan silmukkaan, sitten 1. renkaan alapuolelle, aivan sen lähelle 3. rengas: 4 ks., liitetään 1. renkaan viimeiseen silmukkaan, 2-2-2-2-6. Nyt täytyy tehdä välilangan jälkeen, jonka tulee olla niin pitkä kuin kolmilehti on leveä, seuraavan kolmilehden 1. rengas, tämä rengas liitetään 2 silmukalla 1. kolmilehteen, j. n. e. Kulmiin tehdään 2. renkaan jälkeen aivan lähelle sitä yksi suurempi rengas, joka on liitetty 2 kertaa oikealta ja vasemmalta puolelta ja jonka yläpuolella on 3 vapaata silmukkaa, lanka liitetään viimeiseen silmukkaan ja tehdään aivan sen lähelle 2 viimeistä rengasta. Pitsi ommellaan kiinni välilangoista ja kolmilehdistä yliluoden.

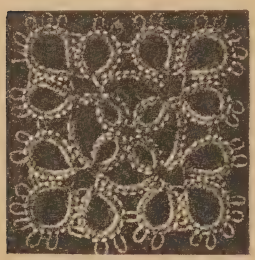

22. Kulmikas tähti.

Kulmikas tähti. Kulmikas tähti, 2 sukkulalla 1 kierroksessa. Molempien sukkuloiden langat solmitaan, molemmilla * tehdään kaari: 10 kaksoissolmua, sitten kääntämättä 2. sukkulalla yksin kolmilehti, 1. rengas: 6-2-2-2-6; 2. rengas: 6 ks., liitetään edelliseen renkaaseen, 6×2 ks., 1 slm., 6 ks.; 3. rengas: 6, liitetään 2-2-2-6; käännetään, ja 1. sukkulalla yksin pieni sisärengas: 6-6; käännetään, ja * alkaen vielä 3 kertaa uudelleen, jokainen kolmilehti liitetään 1 silmukalla toiseen.

23. Ompelulla varustettu tähti.

Ristikkomainen täyte on ompelutyötä, alkaen pienestä keskirenkaasta, jonka silmukkaan 1. rivi koukeroita on liitetty. Siihen tarvitaan pieni, telanmuotoinen tyyny ja jokainen koukero on, kuten nypläystyössäkin, ennen liittämistä pistettävä kiinni nuppineulalla ja kiinnitettävä ommellulla kaksoissolmulla pienen keskirenkaan silmukkaan, 2. rivissä samoin kiinnitettävä 1. rivin koukeroihin. Ensin tehdään ulommainen sukkulapitsi; 1 pieni rengas: 4-4-4-4-, keskimmäinen silmukka mitättömän pieni, käännetään, välilangan jälkeen 1 suuri rengas: 4-2-3-2-2-2-3-2-4; käännetään, 1 pieni rengas, joka liitetään sivulta 1 silmukalla 1. pieneen renkaaseen, käännetään, 1 suuri rengas, mikä 2 silmukalla liitetään 1. suureen renkaaseen j. n. e., kunnes 23. pieni ja suuri rengas päättää ympyrän yhdistämällä 1. pieneen ja 1. suureen renkaaseen. Pienessä keskirenkaassa on 11 kukin 1 kaksoissolmulla erotettuna silmukkaa; sukkulanlanka katkaistaan mahdollisimman pitkältä, jotta voidaan ommella sillä täyte. Ensin liitetään lanka seuraavaan silmukkaan, päästetään koukero auki ja liitetään seuraavaan silmukkaan, näin tehdään ylt'ympäri; sitten siirrytään 2. riviin. 4. rivi liittyy ulommaisen pitsin pieniin silmukoihin, siis vuorotellen 1 silmukka, sitten 3. rivin 1 koukero; kuitenkin täytyy liittää kaksi kertaa 3. rivin 1 koukero jokaisen pienen renkaan päättämisen jälkeen. Koukeroiden tulee olla keskellä pienempiä kuin syrjissä ja kukin niistä on sovitettava täytteen käytettävänä olevan tilan mukaan.

23

24—25. Kulmikas tähti.

* 1. sisärengas: 6-6, silmukka ei saa olla liian pieni, käännetään, 1. ulkorengas: 3-3-2-2-4, käännetään, puolikaari 8 oikeinpäistä solmua, käännetään, 2. ulkorengas: 2, liitetään edelliseen renkaaseen, 4-2-2-2-4-2, käännetään, 1 puolikaari käännetään, 3. ulkorengas: 4., liitetään edelliseen renkaaseen, 2-2-3-3, käännetään, 2. sisärengas, liitetään 1:een, * alkaen kolme kertaa, käännetään. Viimeisen ulkorenkaan viimeinen sil-

24. Kulmikas tähti.

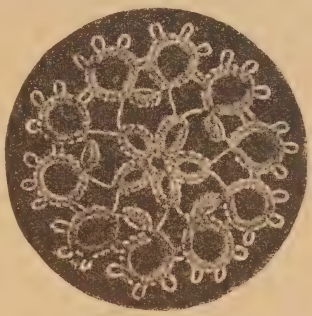

Kuva 25.

mukka liitetään 1. ulkorenkaan 1 silmukkaan, kaikki sisärenkaat ensimmäiseen. Pyöreän tähden (kuv. 25) selitys on sivulla 22 kuv. 39—40 kohdalla.

26. Nenäliinan kulma.

26. Nenäliinan kulma.

Tämä pitsi on erikoisen vahva sen vuoksi, että lanka joka rengasparin jälkeen vedetään virkkuuneulalla välilankojen ympäri, sukkula pistetään silmukasta ja lanka vedetään tiukkaan. Jokaisessa renkaassa on: 4-2-2-2-2-4, jokainen on liitetty 1 silmukalla edelliseen renkaaseen; kulmassa ulkopuolella 3 rengasta, keskimmäinen vähän suurempi, sisäpuolella vain 1 vähän pienempi rengas: 4-2-2-4. Kulman nelikulmioon on tarpeellinen puoli liitettävä, nelikulmio ommellaan ristikkomaiseksi, katso kuv. 26. Kenestä ompelutyö on liian vaivaloista, voi myös täyttää nelikulmion hämähäkkiompelulla.

27. Kankaaseen tehty pitsi.

Pitsi tehdään 2 sukkulalla 2 rivissä. 1. rivi: * 1 rengas: 6 ks., liitetään kankaaseen, 6 ks., vedetään kiinni. Aivan lähelle 2. rivi: 6 ks., liitetään välimatkan jälkeen kankaaseen, 6 ks. vedetään kiinni, käännetään, 1 kaari: 2 ks., 1 pieni silmukka, 4-4-4-2, vedetään kiinni, käännetään, aivan lähelle sitä * lähtien uudelleen, kaikki kaaret yhdistetään silmukalla; 2. rivi, 1 rengas: 4 ks., liitetään 1. rivin 1' silmukkaan, 4 ks., solmua, käännetään, 1 kaari: 4-4, vedetään kiinni, käännetään j. n. e.

27. Kankaaseen tehty pitsi. Tehty 2 sukkulalla.

28—29. Kaksi kulmaa.

Tähdessä kuv. 28 on 5 samanlaista rengasta, aivan lähellä toisiaan, kaikki yhdist. 1 silmukalla, joka renkaassa: 6-3-2-2-2-2-3-6. Lanka solmitaan. Nyt liitetään lanka 1 yhdistyssilmukkaan (sen päälle tehdään 3 ks.,) pieni rengas, 4-4, lanka liitetään takaa silmukkaan, aivan sen lähelle rengaspari, 1 rengas: 4-4-4-4, 2. rengas: 4 ks., liitetään edelliseen renkaaseen: 4-4-4, lanka liitetään samaan silmukkaan kuin ennen rengasparia, sitten takaa ylös yhdistyssilmukkaan, sitten rengas: 4-4-4-4, lanka liitetään alas, sitten ylös takaa ja vielä samat 3 rengasta kuin viimeksi.

Kulma kuv. 29 alkaa keto-arvokilla, 1. rengas: 6-3-3-3-3-3-3-3-3-3-6, aivan lähelle 2. suuri rengas samoin, liitetään 1 silmukalla 1. renkaaseen, 3. rengas: 4 ks., liitetään edelliseen renkaaseen, 6-2-2-6-4, 4. rengas: 4 kaksoissolmua, liitetään,

28 ja 29. Sievät kulmat ja tähdet.

Koristeeksi nenäliinoihin ja pieniin pöytäliinoihin.

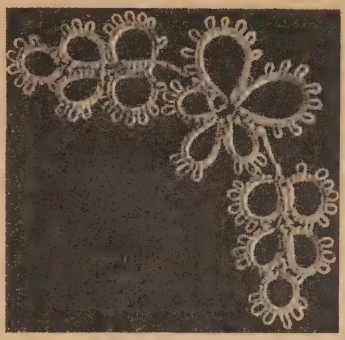

8-2-2-8-4, 5. rengas: 4, liitetään 6-2-2-6, liitetään 1. renkaaseen, 4 kaksoissolmua; 5 rengasta, jotka liitetään oikealta ja vasemmalta, tehdään kuv. 29 mukaan. Alku- ja loppupäät solmitaan, 1 sm siitä vielä kerran ja ommellaan lujasti kiinni keto-orvokin taakse. Kaikki silmukat ommellaan kieleke- eli langettipistoilla kankaaseen.

30. Kulmikas tähti.

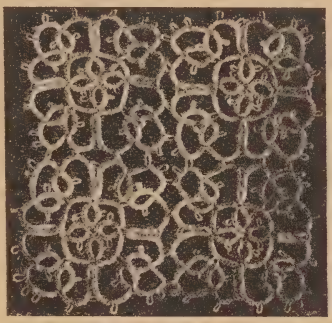

30. Kulmikas tähti.

Kuvion muodostaa 4 toisiinsa yhdistettyä tähteä, kaaret on tehty 2 sukkulalla, renkaat 1 sukkulalla. 1 rengas: 5-5-5-5 seuraa kääntämisen jälkeen 1 kaari: 7-7; toistetaan 3 kertaa, kaikki renkaat liitetään 1. renkaaseen. * Nyt siirrytään ulkokaareen, aivan sen lähelle kaari: 10-5-5; käännetään, 1 rengas: 5-5; liitetään sisäkaaren silmukkaan, 5-5; käännetään, 1 kaari: 5-3-3-5; käännetään, 1 rengas: 5-5, liitetään samaan sisäkaareen, 5-5; käännetään; 1 kaari: 5-5-10; liitetään kahden sisäkaaren pieneen välilankaan, toistetaan 3 kertaa * alkaen. Ulkokaaret ovat yhdistetyt 1 silmukalla. Tähdet yhdistetään kuv. 30 mukaan.

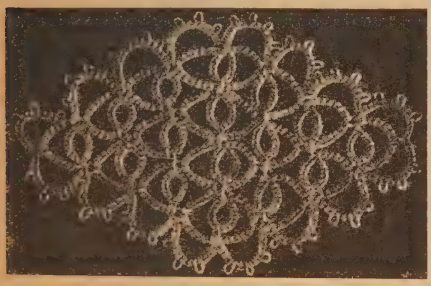

31. Vinoneliön muotoinen tähti.

31. Vinoneliön muotoinen tähti.

Tämä pitkulainen tähti on aivan erinomaisen luja ja erikoinen, ja se näyttää sovitettuna valkoiseen puseroon valkoisesta langasta, värilliseen samanvärisestä langasta tehtynä, hyvin somalta. Työhön tarvitaan 2 sukkulaa, täyte tehdään

ensin, lopuksi ulommainen kaaririv i. Aletaan keskimmäisestä rengaskaaririvistä; niissä on kaikissa 8-8, silmukat hyvin pieniä, 1. sukkulalla 1 rengas, käännetään, siihen 1 kaari, jonka ensimmäiset 4 keskisolmua solmitaan alkulangan yli, kaari liitetään renkaan silmukkaan, käännetään, 1 rengas, 1 kaari. 4 renkaan ja 4 kaaren jälkeen tehdään kääntämättä 4 taaksepäin kulkevaa kaarta, jokainen liitetään renkaan silmukkaan, langat leikataan poikki ja solmitaan. Lanka solmitaan viimeisen kaaren silmukkaan, 1 rengas, liitetään seuraavan kaaren silmukkaan, käännetään, 1 kaari, kunnes 3 rengasta ja 3 kaarta on valmis; seuraavassa rivissä on 2 rengasta ja 2 kaarta, kärkenä, 1 rengas, 1 kaari, langat leikataan poikki.. Täytteen toinen puoli tehdään samalla tavoin, alkaen keskimmäisestä rivistä: 3 rengasta, 3 kaarta, 2 rengasta, 2 kaarta, 1 rengas, 1 kaari, lankoja ei lopussa leikata poikki, vaan siirrytään heti kääntämättä ulkoriviin; jokainen kaari 4-3-3-4 liitetään täytteen lankojen yli ja 1 kaari tehdään väljemmäksi.

Koristeliinoja tai nenäliinoja hienoine reunapitsineen ja upotettuine tähtineen.

Pitsit ja tähdet sopivia myös naisten hienojen liinavaatteiden koristeeksi.

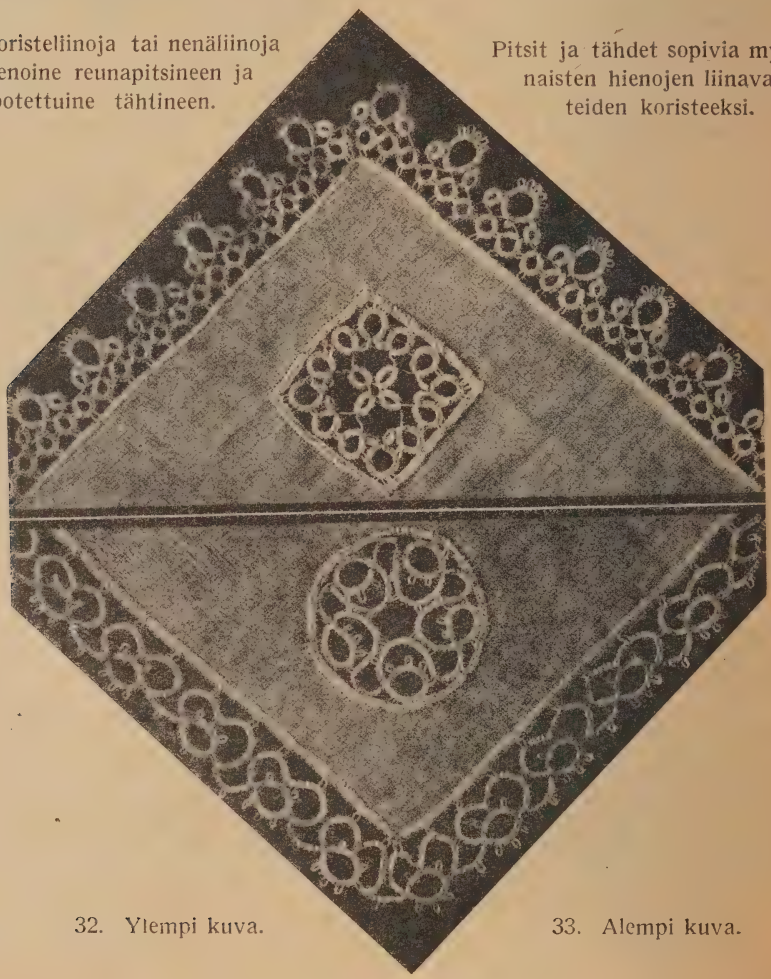

32. Ylempi kuva.

33. Alempi kuva.

32—33. Kaksi kulmaa koriste- tai nenäliinoihin.

Liinoihin käytetään batistia tai hienoa liinakangasta, langan vahvuus valikoitava sopivasti, n:o 60—80. Pitsit ja tähdet ommellaan kankaaseen kielekepistoilla. *Tähteen kuv. 33* tarvitaan 2 sukkulaa, on varottava sukkuloiden vaihtamista, 1. sukkula on se, jota oikea käsi alussa pitää. 1. sukkulalla yksin 1 rengas: 4-4-4-4-4-4-4-4, käännetään, 1. sukkulalla 1 kaari: 5-5-5-5-5, 1. sukkulan lanka liitetään renkaan keskimäiseen silmukkaan, käännetään, 2. sukkulalla pieni kaari: 5-5, kääntämättä, 1. sukkulalla yksin 1 rengas, kuten alussa, j. n. e. Seuraava suuri kaari liitetään edelliseen kaareen 2 silmukalla, ja renkaan keskisilmukkaan; käännetään, 4. suuri kaari liitetään sitäpaitsi vielä 2 silmukalla, 1. kaareen ja tähti lopetetaan 5. pienen kaaren jälkeen. *Reunus kuv. 33* tehdään samoin; tässä täytyy vain tehdä suuri kaari 5-5 suuremmaksi ja liitetään se vain 1 silmukalla; kulmassa tehdään se vielä 5-5 suuremmaksi, liitetään 2 ×, myöskin on pieni kaari kulmassa kulloinkin 2 kaksoissolmua suurempi. Selitys kulmatähteen kuv. 32 on kuv. 24. Välilangat ja liitesilmukat pitsiin on sovitettava. * 1. rengas, 4-4-4-4, käännetään, 2. rengas: 7-6, käännetään, 3. rengas: 4 kaksoissolmua, liitetään 1 renkaaseen, 4-4-4, käännetään, 4. rengas: 6 ks., liitetään 2. renkaaseen, 5-2-2-2-2-5-6, käännetään, 5. rengas: 4 ks., liitetään, 4-4-4, käännetään, 6. rengas: 6 ks., liitetään suureen renkaaseen, 7 ks., käännetään ja aletaan * alkaen uudelleen.

34. Pyöreä tähti.

Tämän siron tähden selitys löytyy liinan kuv. 46 selityksessä; se on liinan keskessä oleva tähti.

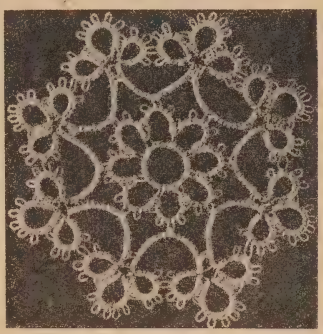

34. Pyöreä tähti.

35—36. Kielekepitsi kuvikkaisiin nauhoihin ja punoksiin.

Jokainen kieleke tehdään erikseen ja yhdistetään viimeiseen tai 2 viimeiseen renkaaseen. Ylempi reuna voi olla koristenauhaa tai punosta tai vain virkkausta, voi myöskin ommella pitsin kiinni suoraan sen silmukoista; aina pitää myöskin alku- ja loppulangat ommella tai virkata mukana. Jokaisen kielekkeen ulkorenkaat tehdään 2. sukkulalla, sisärenkaat 1. sukkulalla, yhdistävät kaaret molemmilla, nimittäin niin, että oikea käsi pitää 1. sukkulaa. Kuv. 36. Molempien sukkuloiden langat solmitaan yhteen ja tehdään molemmilla: 3 ks., sitten kääntämättä 1 ulkorengas: 3-3-3-2-2-3-5; kääntämättä kaari: 5 ks., kääntämättä 2. ulkorengas: 5 ks., liitetään 1. renkaaseen, 3-2-2-3-5; käännetään, 1. sukkulalla yksin 1. sisärengas: 5-3-2-2-3-5, käännetään, taas 1 kaari: 5 aksoissolmua, sitten 1 ulkorengas, 1 sisärengas, kuten 2 viimeistä, liitetään aina 1 silm.; nyt seuraa suuri kaari: 10 ks., aivan lähelle, kääntämättä, pitsin kolmilehti, 1. ja 3. rengas, kuten viimeiset, keskimäinen 1 slm, 2 ks., suurempi, kaikki renkaat yh-

distetään 1 silmukalla. — Kolmilehden jälkeen käännetään ja 1. sukkulalla pieni sisärengas: 5 ks., liitetään viimeiseen sisärenkaaseen, 3-5; käännetään, suuri kaari: 10 ks., ja nyt tehdään edelleen vastakkaisesti, sisärenkaat ensin pienien renkaiden kanssa, sitten yhdistetään vastapäiseen renkaaseen. — Viimeisen pienen, 3 kaksoissolmun kaaren jälkeen solmitaan molemmat langat yhteen ja leikataan poikki. Kuv. 36 aletaan samoin, kuitenkin seuraa 3 ks:n jälkeen heti 2 rengasta, toinen ulkopuolella, toinen sisäpuolella. molemmissa on: 3-3-3-2-2-3-5; sitten kaari: 5 ks., 1 sisärengas, 1 ulkorengas, 5-3-2-2-3-5, sitten kaari:

35. Kielekepitsi kuvikkaaseen nauhaan.

36. Kielekepitsi nauhukseen.

5 kaksoissolmua, mutta nyt vain 1 ulkorengas, sitten suuri kaari: 9 kaksoissolmua, kääntämättä kolmilehti, käännetään, pieni sisärengas: 6 ks., liitetään, 2-6 käännetään, kaari: 9 ks. j. n. e., kaikki ulkorenkaat yhdistetään 1 silmukalla, kaikki sisärenkaat, kuten näkyy. Kielekkeet ja samalla irtonaiset langanpäät ommellaan, kuten kuv. 36 näkyy, virkattuun punokseen.

37. Välipitsi paitoihin, alusliiveihin ja rintalappuun.

Viidestä kulmikkaasta tähdestä kokoonpannun välipitsin tekee keskelle ommeltu hämähäkki hyvin kestäväksi. Valmis välipitsi kiinnitetään kankaalle, kaikki ulkosilmukat ommellaan kiinni, koko pitsi ommellaan kielekepistoilla ja kangas leikataan pitsin alta pois. Tähti, kulman kolmilehti: 1. rengas: 5-6-6-5; 2. rengas: 5 ks., liitetään, 3-2-2-2-2-3-5, 3. rengas: 5 ks., liitetään 6-6-5; käänne-

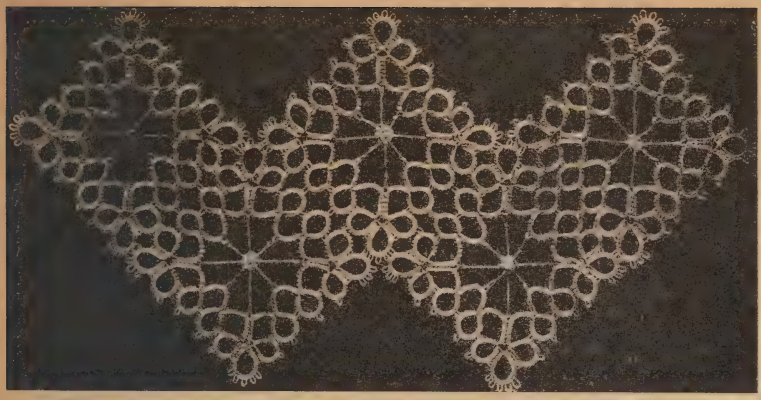

37. Välipitsi paitoihin, alusliiveihin ja rintalappuihin.

tään, 1 kaari 2 sukkulalla: 6-6, käännetään, 1 rengas: 5 ks., liitetään 6-6-5, käännetään, 1 kaari: 6-6, käännetään, ja vielä 3 × uudelleen. Kuvasta näkyy kuinka tähdet yhdistetään.

38. Soikea tähti neulatyynyyn.

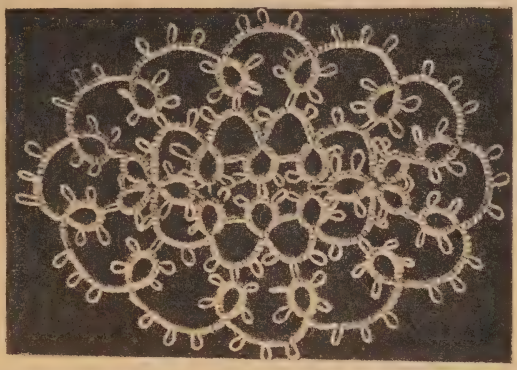

38. Soikea tähti neulatyynyyn.

Tähti tehdään 2 sukkulalla, 2 rivissä, renkaat yhdellä, kaaret 2 sukkulalla. 1. rivi, 8 sisärenkaassa on 4-4-4-4-4-4 ja yhdistetään, kuten näkyy, jokaisen renkaan ja kaaren jälkeen käännetään; kaaret: 4-4-4-4. Soikion molempiin päihin tehdään 2. sukkulalla yksin 2 ulkorengasta, aivan lähelle toisiaan: 4-4-4-4. Ulkorivi, kaikki renkaat: 4-4-4-4-4-4, kaikki kaaret: 4-4-4-4, jokaisen renkaan ja kaaren jälkeen käännetään, kaikki renkaat liitetään keskisilmukalla 1. rivin kaarien ja renkaiden keskisilmukkaan. Katso mallia kuv. 38.

39—40. Kolme pientä liinaa tähti- ja pitsikoristeineen.

Katso kuv. 40 ja 41.

Liinaset voidaan valmistaa mielen mukaan pyöreiksi tai kulmikkaiksi kaikenkokoisina. Erittäin hienolta näyttää liinanen valkoisesta batistista

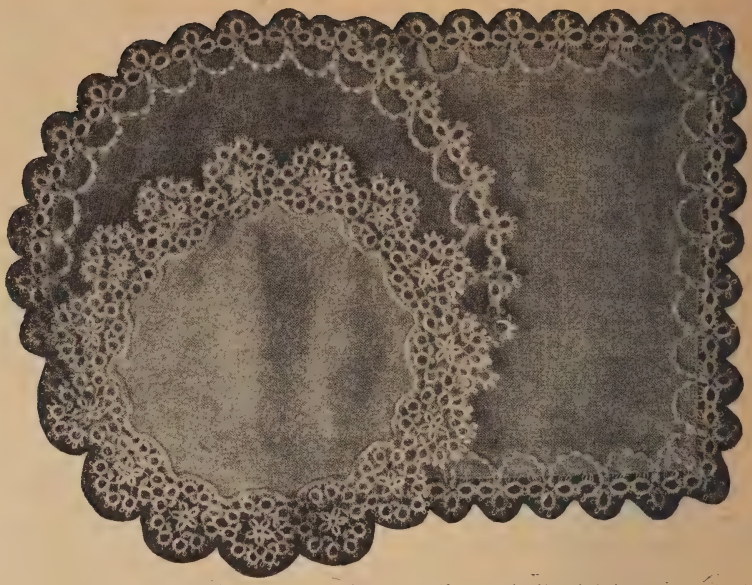

39—40. Kolme pientä liinaa tähti- ja pitsikoristeineen.

kiinniommeltuine tähtineen. Tähtiin käytetään virkkuulankaa n:o 50 tai 60. Aloitetaan yhdellä 5 keskirenkaasta: 6-6, silmukan pitää olla suuri, koska toiset 4 rengasta ovat liitetyt, käännetään; 1. ulkorengas: 4-3-3-3-3-4., käännetään, aivan lähelle sitä 1 puolikaari: 8 oikeanpäistä solmua, käännetään, aivan lähelle sitä 2. ulkorengas: 4, liitetään edelliseen renkaaseen, 3-3-3-3-4, käännetään, nyt tehdään vielä 4 kertaa alusta, kaikki sisärenkaat liitetään yhteen; ulkorenkaan viimeinen silmukka yhdistetään 1. renkaan 1. silmukkaan. Jos tahdotaan tehdä kulmikkaita liinoja, niin ei tähtiä yhdistetä kaarenmuotoon, vaan suoraan riviin, jokaisen tähden 3 ulkorengasta jätetään molemmin puolin vapaaksi, 2 ulkorengasta yhdistetään oikealta ja vasemmalta. Kulmatähdessä saa vain yksi ulkorengas sisäpuolella jäädä vapaaksi. Tähtirivi asetetaan batistille, joka leikataan runsaasti pyöreäksi tai kulmikkaaksi, sisimmäiset silmukat kiinnitetään kankaaseen, ommellaan siististi kiinni kielekepistoilla ja kangas leikataan altapois.

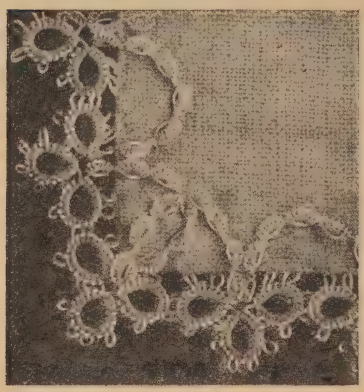

41. Osa liinasta kuva 40.

Pitsi kuv. 41 on valkoisesta virkkuulangasta n:o 50; kaikki pesua kestävät värivivahduksiltaan vienot liina- tai pumpulikankaat ovat sopivat, mallissamme on kangas himmeänruskeaa. Kolmilehden 3 renkaassa on: 6×3 ks., 1slm., 3 ks., 2. rengas on liitetty oikealta ja vasemmalta, kolmilehdet yhdistetään toisiinsa 2 silmukalla.

Jokaisen kolmilehden jälkeen käännetään ja aivan lähelle tehdään helmiketju 7 puolikaaresta, jokaisessa on 8 etusolmua, kaikki ovat samassa asemassa; jokaisen puolikaariketjun jälkeen käännetään ja aivan lähelle sitä tehdään seuraava kolmilehti; kulmassa pannaan 2 ketjua toistensa päälle. Ketjujen kiinni ompeleminen tapahtukoon viimeiseksi, ensin ommellaan yliluoden jokaisen renkaan 2 silm kankaan reunaan kiinni, 2 ylempää puolikaarta myöskin, vain 5 puolikaarta ommellaan sirossa kaaressa kankaaseen kiinni. Pyöreitä liinoja varten täytyy 2 kolmilehden välissä oleva ulommainen yhdistyssilmukka olla pitempi kuin sisimmäinen. Kangas sovitetaan pitsin mukaan eikä päinvastoin.

42. Hieno tylliliina.

Suuruus: 35 sm läpimitaten.

Tarvitaan: hienointa tylliä 40 sm nelikulmiona ja valkoista virkkuulankaa n:o 30. Ensin tehdään kaikki kuviot ja kiemurat. *Keskimmäisessä tähdessä* on kiinteä 6 rengasta käsittävä keskus, jokainen rengas: 6-3-3-3-6, vedetty tiukasti toisiinsa kiinni ja yhdistetty jokaisen renkaan 1. ja viimeisellä silmukalla. Lanka solmitaan taakse ja leikataan poikki. Lanka liitetään renkaan 1. vapaaseen silmukkaan, 6 kolmilehtikieleketä tehdään aivan kuin soikeassa

seppelkuviossa, vetämällä lankaa eteenpäin ja yhdistämällä kolmilehdet toisiinsa 1 silmukalla. *Pyöreät tähdet* kiemuroiden sisällä. 1. rengas: 5-5-5-3-3-6, silmukat pieniä, vain 4. pitempi. Aivan lähelle sitä 2. rengas: 6 ks., liitetään viimeiseen silmukkaan, 3-3-5-5-5; lanka liitetään 1. renkaaseen aivan lähelle sitä pitämällä rengasta riippumassa alaspäin, 1. ulkorengas: 4-4-4-4, lanka liitetään sisärenkaan seuraavaan silmukkaan, 2. ja 3. ulkorenkaan jälkeen liitetään samoin sisärenkaaseen, kaikki ulkorenkaat ovat samanlaisia ja yhdistetään silmukalla; 4. ulkorenkaan jälkeen käännetään, 1 pieni puolikaari: 7 oikeinp. solmua, käännetään, tehdään vielä 4 sellaista rengasta ja puolikaarta, sitten liitetään lanka suuren renkaan pieneen silmukkaan ja tehdään vielä 3 rengasta. Seppeleen soikeat tähdet tehdään 6. ulkorenkaaseen saakka samoin, sitten liitetään lanka renkaan viimeiseen silmukkaan, tehdään kärjen vapaarengas, liitetään lanka alas ja tehdään kärjen 3. rengas, käännetään, 1 puolikaari ja tähden toinen puoli tehdään valmiiksi. Kaikki soikeat tähdet yhdistetään, kuten näkyy, 1 silmukalla. Reunan jokaiseen kaareen tarvitaan 2 kielekettä, jotka alotetaan kärjestä ja yhtyvät keskellä. Kääntämättä tehdään 2 rengasta, kukin: 5-2-5-2, käännetään, 1 rengas samoin, käännetään, nyt jatketaan näin yhä kääntäen ja liittäen; pitää vain, tarpeellisen pyöreyden saamiseksi tehdä ulkorenkaan yhdistyssilmukka suureksi ja sisärenkaan silmukka pieneksi; sitäpaitsi otetaan 5. ulkorenkaan jälkeen lisää ja tehdään: 5-2-6-3, sisärenkaiden jäädessä samanlaisiksi, ja kiemurat pyöristyvät itsestään. Jokaiseen kuuluu 13 ulkorengasta ja 11 sisärengasta. Molempien kiehkuroiden loppupäät solmitaan yhteen ja peitetään ommellessa tähtikuvion alle. Jotta liina saataisiin tasasuhtaiseksi vedetään harpilla valkoiselle paperille kaksi ympyrää, pienempi 8 sm, suurempi 16 sm keskipisteestä, se helpottaa pitsien kiinnittämistä. Suurempi ympyrä jaetaan harpilla yhdeksään yhtäsuureen osaan, yksi joka kaarta kohti. Tämä paperi kiinnitetään piirustusnauloilla tyllin kanssa laudalle, viivat näkyvät tyllin läpi ja seppele ja kiemurat pyöristetään sekä sovitetaan oikeaan paikkaansa niiden mukaan. Kaikki kuviot kiinnitetään mahdollisimman lujasti ja tarkkaan, tylli otetaan pois ja ommellaan nurjalta puolen kiinni, niin etteivät pistot ole näkyvissä oikealla puolella. Kiemuroiden alapuolelta ommellaan tylli näkymättömästi.

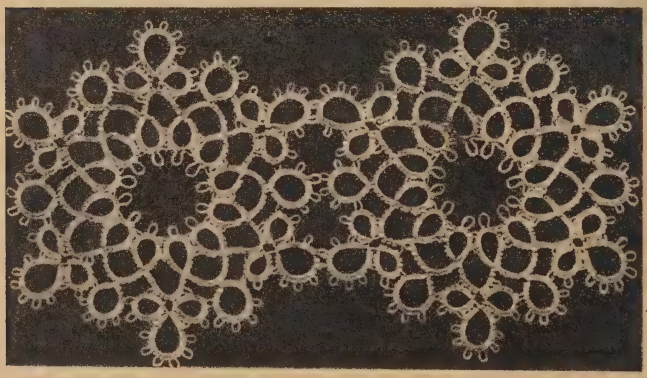

43. Suuri kaksoistähti kuvaan 44.

Suuri kaksoistähti, kuv. 43, on luja ja helppotöinen 2 sukkulalla 1 kierroksessa. 1 sisärengas: 5-4-2-2-4-5, sisärenkaat ovat kaikki samanlaisia, kaikki yhdistetään silmukalla, silmukat pieniä, vain va-

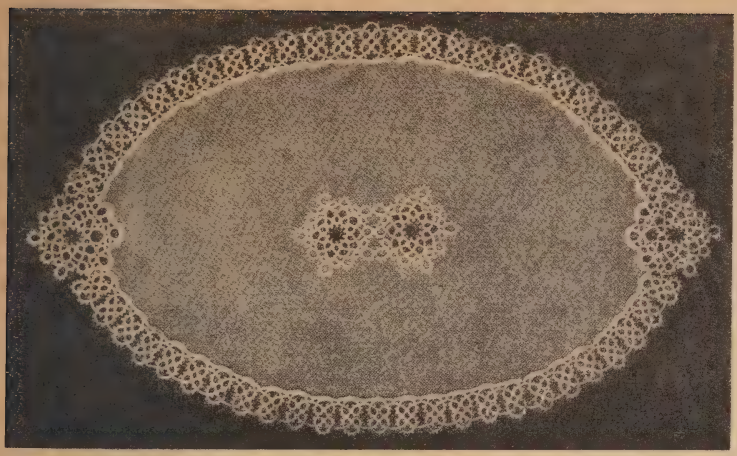

44. Hieno soikea liina.
Kats. keskiosaa kuv. 43, ja reunusta kuv. 45.

paana oleva silmukka suuri, käännetään, 1 kaari: 6 kaksoissolmua, aivan lähelle sitä 2. sukkulalla yksin 1 rengas: 4-4-3-3-3-4-4; molemmilla sukkuloilla 1 kaari: 6 ks., käännetään, 2. sisärengas, käännetään, molemmilla sukkuloilla 1 kaari: 3-3, 2. sukkulalla yksin kolmilehti, 1 rengas 4 ks., liitetään kaareen, 4 kaksoissolmua, liitetään edelliseen renkaaseen, 3-3-4, 2. rengas: 4 ks., liitetään 4-3-3-3-3-3-4-4, 3. rengas: 4 ks., liitetään 3-3-4-4, molemmilla sukkuloilla 1 kaari: 3 liitetään renkaaseen, 3 kaksoissolmua, käännetään ja etupuolelta tehdään vielä 5 kertaa. Tähdet ovat, kuten näkyy, oikealta ja vasemmalta yhdistetyt 2 silmukalla. Keskelle voi ommella hienon, pienen hämähäkin. 2 tähteä liinan (kuv. 44) kapeilla sivuilla on siinä suhteessa vähän muutettu, että yhdelle 5 sivusta on renkaan asemesta tehty 2 kolmilehden väliin vielä 1 kolmilehti, tämän kolmilehden edessä ja takana oleva kaari pitää silloin olla vähän isompi: 4 ks., liitetään kolmilehden pienen renkaan 1 silmukkaan ennen 4-4, seuraa kolmilehti, joka on liitetty oikealta ja vasemmalta. Näkymättömät pistot yhdistävät pitsityön tylliin.

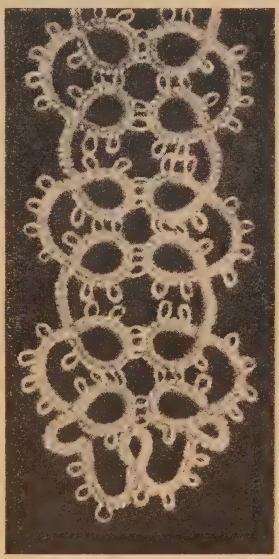

45. Reunus kuvaan 44.

44. Hieno soikea liina.

Kangas: hienoa tylliä tai batistia, tähtiin ja reunukseen käytettävä lankaa n:o 60, liinan suuruus on 34 × 22 sm. Reunus ja tähdet voidaan mielen mukaan tehdä suuremmiksi käyttämällä paksumpaa lankaa. Soikio piirustetaan paperille,

reunus tehdään tarkalleen kaarevuuden mukaan, molemmat reunuspuolikkaat tehdään valmiiksi erikseen, 1 suuri tähti molemmissa päissä yhdistää molemmat puolikkaat, kaikki kiinnitetään siististi piirustuksen mukaan tylliin ja ommellaan kiinni kielekepistoilla. 2 suurta tähteä ommellaan keskelle ja tylli leikataan alapuolelta puoleksi, kun se ensin on nurjalta puolelta ommeltu hyvin kiinni tähden kaariin. Tähtien selitys on kuv. 43 kohdalla. Reunus (kuv. 45) tehdään 1. kierroksella edes- ja 2. kierroksella takaisin päin. Ensin tehdään ulkokierros. 1 sukkulalla 1 rengas: 3-3-3-3-3-3-3-3, vedetään kiinni, käännetään, 2 sukkulalla 1 kaari: 3-3-3-3-3, vedetään kiinni, käännetään, 2. rengas: 3-3, liitetään 1. renkaaseen, 2 ks., liitetään vielä kerran, 3-3-3-3-3, käännetään, 1 pieni kaari: 8 kaksoissolmua, käännetään, j. n. e. Tämä pieni kaari aikaansaa 2. kierroksen pyöristymisen. Mitä enempi pyöreyttämistä sitä pienempi kaari, ensin 6 ks. 8 ks:n asemesta, viimeksi liinan molempiin päihin vain 4 kaksoissolmua; lankoja ei myöskään leikata poikki, vaan siirrytään kohta kaarella 2. kierrokseen. Siirryttäessä voidaan reunukset liittää tähtiin. 2. kierroksen renkaat liitetään kukin 2 silmukalla 1. kierroksen renkaisiin. Ennenkuin valmis reunus kiinnitetään tylliin, virkataan sisäpuolelle hienolla langalla irtosilmukkarivi silmukasta silmukkaan, tarttumalla jokaiseen silmukkaan 1 kiinteällä silmukalla, se auttaa saavuttamaan pyöreyttä ja on ompelun täytteenä. Tylli ommellaan siististi reunustan ja tähtien alta näkymättömästi vastakkain; tämä koskee myöskin muita kangaslajeja.

46. Pyöreä liina.

46. Pyöreä liina.

Katso kuv. 34 keskimmäinen pieni tähti.

Hyvin somalta näyttää tämä liina hienosta vanhanaikuisesta saksalaisesta liinakankaasta, siihen sovitettuine tähtineen. Tähtiin, kiemuroihin ja reunukseen käytetään lankaa n:o 30, kaikki 4 tähteä tulevat silloin 10 sm suuruisiksi. *Suuret tähdet:* jokainen rivi tehdään 2 sukkulalla 1. rivi, 1 rengas 1 sukkulalla: 2 ks., 1 slm., 7 × 4 ks., 1 slm., 2 ks.; lanka liitetään 1. silmukkaan; molemmilla sukkuloilla 1 kaari: 2-2-2-2-2-2; lanka liitetään seuraavaan silmukkaan ja tehdään vielä 7 sellaista kaarta, jotka kaikki on yhdistetty 1 silmukalla. Langat solmitaan. 2. rivi, 1 kolmilehti 1 sukkulalla, 1 kaari 2 sukkulalla vuorotellen kääntäen. * Kolmilehti, 1. rengas: 5-2-2-2-2-5; aivan lähelle sitä 2. rengas: 5, liitetään. 2-2-2-2-2-2-5; 3. rengas: kuten 1. rengas, liit. 1 silmukalla edelliseen renkaaseen, käännetään, kaari: 3—8, liit. 1. rivin kaaren keskimmäiseen silmukkaan, 8—3; käännetään; näin tehdään * alkaen vielä 7 kertaa, mutta kolmilehdet yhdistetään 1 silmukalla, nimittäin viimeistä edellisen ja uuden kolmilehden 2. silmukan kanssa ja kaikki kaaret 1 silmukalla erikseen edellisen rivin keskimäisen silmukan kanssa. — 3. rivi: tässäkin vuorottelee 1 kolmilehti ja 1 kaari. * Kolmilehti, 1. rengas: 5-2-2-2-2-5; 2. rengas: 5, liit., 2-2-2, liit. 2. rivin keskirenkaan vasemmalla olevaan 2. vapaaseen silmukkaan, 2-2-2-5; 3. rengas: 5, liit. 2-2-2-2-5; käännetään, 1 kaari: 6 × 4 ks., 1 slm., 4 ks.; käännetään, 1 kolmilehti, 1. rengas: 5-2-2, liitetään 1. kolmilehden viimeisestä kolmanteen silmukkaan, 1 ks., taas liitetään, 2-5; 2. rengas: 5, liitetään, 2-2-2, liit. 2. rivin kolmilehden keskirenkaan oikealla olevaan 2. vapaaseen silmukkaan, 2-2-2-5; 3. rengas: 5, liit., 2-2-2-2-5; käännetään; näin tehdään * alkaen vielä 7 kertaa, kuitenkin on jokainen seuraava kolmilehti liitettävä kiinni edelliseen 2 silmukalla, nimittäin siten, että oikealla ja vasemmalla jää 1 slm. vapaaksi. Myöskin on kaikki kaaret yhdistettävä ensimmäisellä ja viimeisellä silmukalla. — Kun on tehty 4 suurta tähteä, niin tehdään pieni keskitähti samoin, 3. rivi vain jätetään pois ja se yhdistetään jokaiseen 4 suureen tähteen, kuten näkyy. Sitäpaitsi yhdistetään suuret tähdet kukin 1 erikoisrenkaalla, jossa on 10 × 4 ks. 1 slm. ja liitetään molemmin puolin 2 silmukalla 2 tähden kaareen. Samanlaiset erikoisrenkaat muodostavat siirron kiemurapitseihin. Nämä kiemurat tehdään kuv. 42 mukaan pyöreiksi ja tarpeellisen pitkiksi, niin että ne kulkien ristiin muodostavat sievän kaaren tähdestä tähteen. — Kun kaikki kuviot ovat valmiit, järjestetään ne tasasuhteisesti kankaan keskelle, kiinnitetään ja ommellaan kiemurat ja osittain myös suuret tähdet kankaaseen kielekepistoilla, tarttumalla jokaiseen silmukkaan; sitten leikataan kangas kuvioiden alapuolelta pois. Ulkosyrjää koristaa päärme, jonka päättää reunus. Tämän reunuksen kolmiolehtiöt ovat samat kuin tähdissäkin, sisäkaaret samanlaiset kuin 2. rivissä, ulkokaaret kuten 3. rivissä. Sitäpaitsi on jokaisen 3. kolmilehden jälkeen ulkopuolella liitetty 2 kolmilehteä 1 kolmilehteen sisäpuolella, tarpeellisen pyöreyden aikaansaamiseksi.

47. Koristeliina. Sukkula- ja virkkaustyötä.

Uurteiset lehdet ovat virkkaustyötä langasta n:o 70, tähdet sukkulapitsityötä langasta n:o 60. Liinan läpimitta on 19 sm. Keskellä on pienempi tähti,

47. Koristeliina. Sukkula- ja virkkaustyötä.

10 suurempaa ulkopuolella ylt'ympäri. Tähteen tehdään: 10 rengasta yhteen kehään, jokainen rengas: 3-8-3, kaikki yhdistetään, välilankaa vain niin paljon kuin kehän muoto vaatii. Lanka solmitaan, mutta ei leikata poikki, koska heti tehdään liittämällä rengasketju, jokainen rengas 12, viimeinen 11 kaksoissolmua hyvin pienellä välilangalla. Kun ketju on tarpeeksi pitkä, niin ommellaan parhaiten nurjalta puolelta ensin kehän renkaat kaksinkertaiselle tyllialustalle, nimittäin vain välilangoista ja rengasketjun kulkien aina niin, että renkaat kohoavat suomusmaisesti ja toinen rivi vähän toistaan peittäen, kunnes keskus sulkeutuu. Kuvasta 47 a näkyy suoritus, tyllireuna päärmätään. Tähän tähden keskukseen liittyy kaaririvi, lanka liitetään 1 yhdistyssilmukkaan, 2 sukkulalla 1 kaari: 6-6, vedetään hyvin kiinni, liitetään seuraavaan silmukkaan j. n. e.; langat solmitaan ja ommellaan kiinni. Ulkorivi, langat liitetään kaaren 1 silmukkaan, 2 sukkulalla 1 kaari: 6 ks., 2. sukkulalla yksin 2 rengasta aivan yhteen, 1. rengas: 4-4-4-3, 2. rengas: 3 ks., liit. renkaaseen, 4-4-4, 2 sukkulalla 1

47 a. Tähden keskuksen teko.

kaari: 6 kaksoissolmua, kaaret ja renkaat on vedettävä tiukkaan kiinni ja niiden tulee olla aivan lähellä toisiaan. Keskitähteen virkataan 10 lehteä 2 renkaan yhdistyssilmukkaan. Virkataan 14 irtosilmukkaa, takaisin, jättämällä 2 väliin, 12 kiinteää silmukkaa, käännetään, 2 irtosilmukkaa ja vielä kerran 12 kiinteää silmukkaa, alusta poispäin, aina lisäämällä 3 irtosilmukkaa ja käännöspäässä jättämällä 4×2 silmukkaa vapaaksi. 2. rivin jälkeen otetaan edellisen rivin silmukat aina takaapäin, siten muodostuvat lehden suonet itsestään. Viimeinen rivi yhdistää lehden tähteen ja lopussa edelliseen lehteen; lehdet pitää tehdä somiksi ja hoikiksi. 10 ulkotähteä liitetään lehtien väliin; ne tehdään samoin kuin keskitähtikin, vain vähän suuremmiksi; tässä 12 rengasta yhdistetään kehäksi ja 12 ulkokaarta kaksoisrenkaineen, joista 3 liitetään kolmilehtinä virkattuihin lehtiin, keskirenkaitten keskimmäinen kolmilehti: 7 kaksoissolmua, liitetään, 7 kaksoissolmua, keskimäinen kaari kukin 7 ks. 6 ks:n asemesta, kolmilehdet molemmin puolin: 1. renkaan jälkeen liitetään lanka ylös, rengas: 5, liitetään, 5 ks., lanka liitetään alas ja tehdään 2. alempi rengas. Rengaspari molemmin puolin yhdistetään, sitäpaitsi vielä tähdet keskenään. Kuvassa 70 on on yksinkertaisempi tähti, jota voi käyttää suuritöisen tähden asemesta. Koko liina on tehtävä lujasti ja tarkkaan, ja sen tulee olla sileä. Tällaisen liinan peseminen tapahtuu parhaiten antamalla sen olla matalassa vadissa ja vaihtamalla monta kertaa lämmintä saippuavettä, kunnes vesi on kirkas. Silitetään kosteana nurjalta puolelta.

Aihe ja reunapitsi sisään ja päälle neulottavaksi. Kats. niiden käyttöä kuv. 95 ja 102. Malli voidaan tehdä myös silkistä.

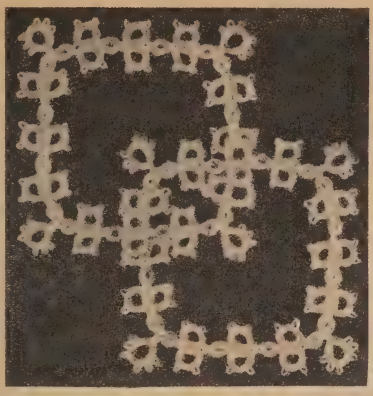

Liinupieluksen koristeeksi kuv. 102.

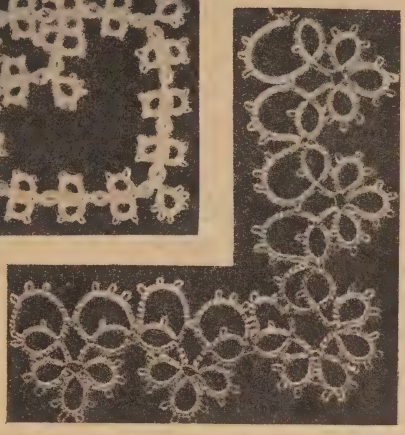

48. Sisäkkäin työnnetyt nelikulmiot.

49. Kulma tyynyyn kuv. 95.

50. Soikea liina tyllistä.

Tähän liinaan otetaan hienoa, kaksinkerroin taitettua, hieman kasaan lykättyä tylliä, joka muodostaa aaltomaisen pohjamallin. Kaarenmuotoinen, kiinniommeltu pitsi voidaan hyvin tehdä yhtenä ympyränä. Tarvitaan: virkkuulankaa n:o 40. Aletaan * 1 renkaalla : 3-2-3-2-3-4-2-3; käännetään, pie-

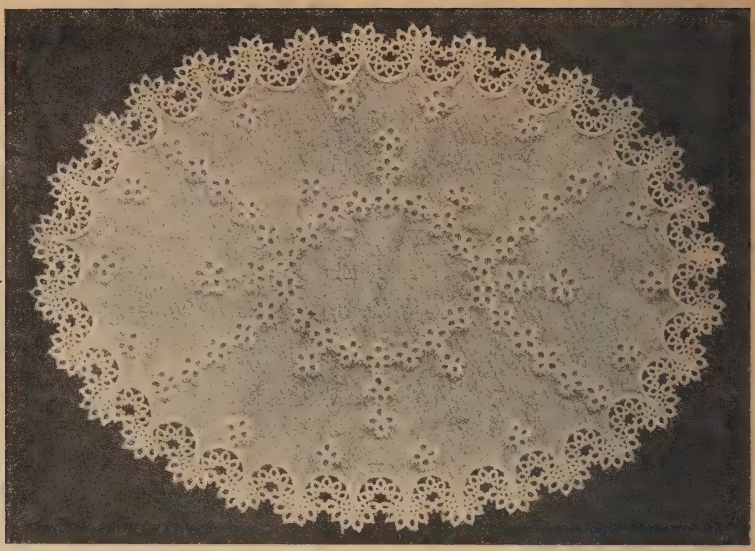

50. Soikea liina tyllistä.

nen välilangan jälkeen pieni rengas: 3-3-3-3; käännet., pienen välilangan jälkeen 1 suuri rengas: 3 ks., liitetään 1. renkaan viimeiseen silmukkaan, 2 ks., liitetään seuraavaan silmukkaan, 3-3-3-2-3; käännetään välilangan jälkeen, 1 pieni rengas: 3 ks., liitetään sivuttain 1. pieneen renkaaseen: 3-3-3; käännetään, 1 suuri rengas kuten edellinen suuri rengas, liitetään 2 silmukalla tähän, käännetään, ilman välilankaa, 1 puolikaari: 6 oik. p. solmua, käännetään, ilman välilankaa 1 suuri rengas kuten viimeinen, liitetään samoin; käännetään, välilangan jälkeen 1 pieni rengas, joka liitetään sivuttain 2 pieneen renkaaseen, käännetään, välilangan jälkeen 1 suuri rengas, käännetään, välilangan jälkeen 1 pieni rengas, liitetään kuten edellä, käännetään, välilangan jälkeen 1 suuri rengas: 3 ks., liitetään, 2 ks., liitetään, 4-3-2-3-2-3; käännetään, välilangan jälkeen 1 rengas: 3 ks., liitetään viimeiseen pieneen renkaaseen, 5-5-3; käännetään, aivan lähelle 1 puolikaari: 6 oikeinpäistä solmua, käännetään ja vielä kolme kertaa kääntäen 1 rengas: 3 ks., liitetään 5-5-3, 1 puolikaari liitetään aivan lähelle, viimein 1 rengas; 3 ks., liitetään, 5-5-3; käännetään ja *:stä alkaen pienen välilangan jälkeen uudelleen, kuitenkin yhdistetään 1.

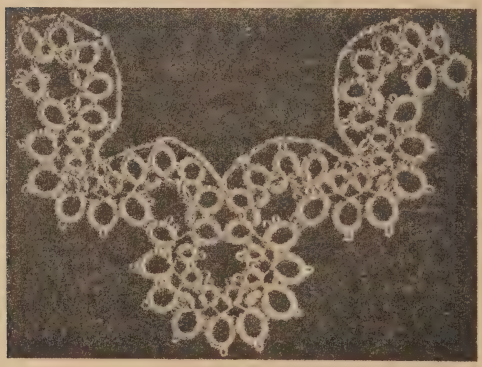

51. Reunapitsi kuvaan 50.

suuren renkaan 3. ja 4. silmukka viimeisen suuren renkaan vastaavaan 2 silmukkaan. Kun pitsi on tarpeeksi pitkä ja alku ja loppu on yhdistetty, virkataan langasta n:o 80 irtosilmukkarivi sisäkaariin renkaasta renkaaseen, tarttumalla renkaan jokaiseen silmukkaan kiinteällä silmukalla; ulkokaaren 4 pientä rengasta yhdistetään vain kiinteillä silmukoilla, ilman irtosilmukoita, niin että pitsi pyöristyy oikein. Kuvassa 51 näkyy irtosilmukkarivi ja kuinka pyöristys voidaan tehdä vähän terävämmäksi. Liinan soikio piirretään paperiarkille, kiintetään tämä ja kaksinkertainen tylli yht'aikaa piirustusnauloilla laudalle, pitsi kiinnitetään siististi ja lujasti, tylli irroitetaan laudalta ja pitsi ommellaan kielekepistoilla vahvasti tylliin kiinni irtosilmukkarivin päällitse. Pitsin alta leikataan tylli pois. Liinan keskustaa koristavat pienet tähdet, osittain erikseen, osittain rivittäin ja seppeleen muotoisina. Viimemainitut pannaan toisiinsa kiinni ja ne ommellaan vain yhdistyssilmukkoihin. Pikku tähdet, 4 rengasta, jokaisessa: 4 ks., 1 slm., 6×2 ks., 1 slm. 4 ks., kaikki yhdistetään 1 silmukalla.

52. Ristikkotäytteinen kielekepitsi.

Tämäkin pitsi tehdään rivittäin, ensin rengasketju alempaan reunaan, sitten viisilehti jokaiseen kaareen, niin leveä ristikkotäyte kuin halutun pitsin leveys, viimeiseksi ylempi pääterivi pitsin kiinni ompelemista varten. 1. rivi, 1 rengas: 2-2-2-2-2-2-2-2, vedetään kiinni, lanka pannaan alkulangan yli ja liitetään takaa keskimmäiseen silmukkaan, ei liian höllään eikä liian kireään, vaan niin että se jää siihen hyvin; tämä täytyy tehdä siististi ja lujasti. Aivan lähelle sitä 2. 3., 4. ja 5. rengas samoin, viidennessä renkaassa liitetään lanka ylös kolmanteen silmukkaan, rengas asetetaan päähän, aivan lähelle sitä pitsin toinen rengas: 2 kaksoissolmua, liitetään edellisen renkaan 3. silmukkaan, 1 kaksoissolmu, liitetään 2.silmukkaan, 2-2-2-2-2-2-2, vedetään kiinni, renkaat käännetään niin, että ne tulevat kuten alussakin; pitsin rengas: 2 kaksoissolmua, liitetään 2. renkaan viimeiseen silmukkaan: 2-2-2-2-2-2-2-2, liitetään 1. renkaan 4. silmukkaan, 2 kaksoissolmua, vedetään kiinni. Tämä liittäminen ei ole helppoa, koska sukkulanlangan täytyy olla renkaiden alapuolella; joka ei tätä osaa tehdä, sen on, kuten aina, liitettävä yläpuolelta, vedettävä kiinni, lanka liitettävä 2 ensimmäisen renkaan yhdistyssilmukkaan, sitten toisen renkaan toiseen vapaaseen silmukkaan ja työskenneltävä edelleen kuten alussa, kaari, jossa on 4 rengasta, pitsin kolmilehti. Viisilehti. 1. rengas: 4-6-10, aivan lähelle sitä 2. rengas: 12 kaksoissolmua, liitetään pitsin 2. ren-

52. Ristikkotäytteinen kielekepitsi.

kaan 1 silmukkaan, 1 kaksoissolmu, liitetään 3. renkaan 1 silmukkaan, 9-3. Aivan lähelle sitä 3. rengas: 3 kaksoissolmua, liitetään edelliseen renkaaseen, 9 kaksoissolmua, liitetään 4. renkaan 1 silmukkaan, 1 kaksoissolmu, liitetään 5. renkaan 1 silmukkaan, 9-3; 4. rengas: 3 kaksoissolmua, liitetään edelliseen renkaaseen, 9 kaksoissolmua, liitetään kuten 2. rengas, 2 kertaa 2 renkaaseen, 12 kaksoissolmua; 5. rengas: 10-6, liitetään 1. renkaaseen, 4 kaksoissolmua, vedetään kiinni. Langat solmitaan. Kun kaikki kaaret on täytetty, seuraa ristikkotäyte, 1 pieni rengas: 2 kaksoissolmua, liitetään, 2 kaksoissolmua, 1 välilanka seuraavan rivin pienenä kaarena. 1. rivi, 3 pientä rengasta liittyy pitsin renkaaseen, 3 rengasta viisilehteen. Välilangat pitää sovittaa hyvin. Ylempi loppurivi, 1 rengas: 5-5, käännetään, 1 kaari 2 sukkulalla: 2-1-1-2, vedetään kiinni, käännetään.

53. Ristikkotäytteinen pitsi.

Hienosta langasta tehtynä näyttää tämä pitsi erikoisen sievältä ja somalta. Se tehdään rivittäin ja voidaan muodostaa mielen mukaan kuinka leveäksi halutaan, suoraksi tai pyöreäksi. 1. ja viimeiseen riviin tarvitaan 2 sukkulaa. 1. rivi, 2 rengasta aivan lähelle toisiaan, kussakin renkaassa: 6-6, käännetään, 2 sukkulalla 1 kaari: 2-2-2-2, vedetään kiinni, käännetään, taas 1 rengaspari, 1. rengas liitetään edelliseen renkaaseen j. n. e. 2. rivi, 1 rengas: 6 kaksoissolmua, liitetään 1. rivin yhdistyssilmukkaan, 6 kaksoissolmua, vedetään kiinni, nyt kääntämättä välilangan jälkeen, jonka pitää muodostaa pieni koukero, taas 1 rengas liittyen seuraavaan rengaspariin. 3. ja seuraavat rivit tehdään samoin, tässä on renkaassa vain 2 kaksoissolmua, liitetään edellisen renkaan koukeroon, 2 kaksoissolmua, vedetään hyvin kiinni ja välilangan jälkeen samoin edelleen, välilanka muodostaa kaarevuuden; jos pitsi tahdotaan pyöreäksi, niin täytyy sen joka riviltä tulla vähän pienemmäksi; ylipäänsä tulee työskennellä hyvin tasaisesti. Ylin loppurivi tehdään 2 sukkulalla, 1 rengas, 5 kaksoissolmua, liitetään edellisen renkaan kaareen, 5 kaksoissolmua, käännetään ,1 kaari: 2-2-2, käännetään j. n. e.; tämän kaaren 2 silmukkaa on kankaaseen kiinniompelemista varten.

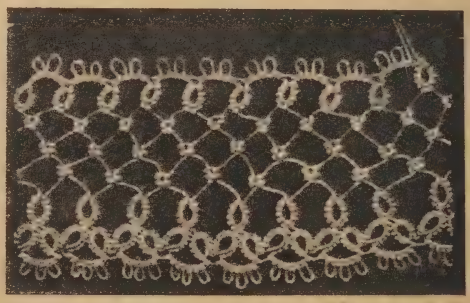

53. Ristikkotäytteinen pitsi.

Nauhapujotuksella varustettuja sukkulapitsejä.

54. Lautasliinarengas.

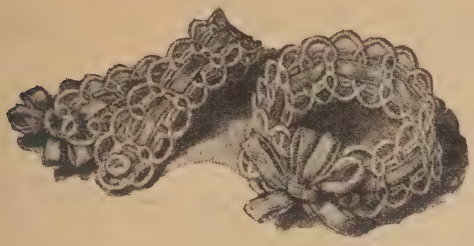

55. Rannenauha.

54. Lautasliinarengas.

Tähän käytetään paksumpaa lankaa n:o 40 tai 50; myöskin hienoa helmilankaa, valkoista tai värillistä, ja silkkiä voi hyvin käyttää. 1. rengas: 10-10, käännetään, kaari: 26 kakssoissolmua, vedetään hyvin kiinni; kaikki tehdään ylipäänsä hyvin ja tarkkaan; lanka liitetään renkaan silmukkaan, käännetään, aivan lähelle sitä sisärengas: 12-12, vedetään kiinni, lanka liitetään renkaan silmukkaan, kääntämättä tehdään alusta uudelleen. Paluurivissä liitetään suuret sisärenkaat toisiinsa, käännöksessä tehdään 3 kertaa vain ulkorivi renkaista ja kaarista, ennenkuin 1. sisärengas yhdistyy 1. rivin viimeiseen. Värillinen silkkinauha pujotetaan suurien sisärenkaiden läpi. Nauhasolmuke peittää nappikiinnityksen.

55. a. Osa (luonnollisen kokoisena) lautasliinarengasta.

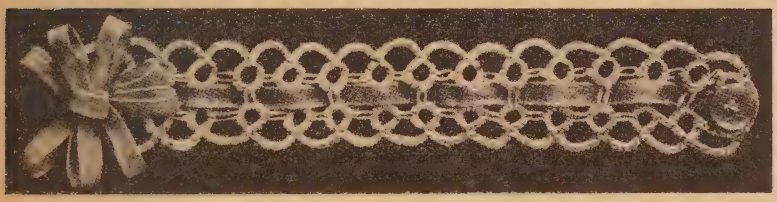

55 b. Rannenauha luonnollisen kokoisena.

55. Rannenauha.

Tämä yksinkertainen rannenauha tehdään langasta n:o 50 tai hienosta pehmeästä helmilangasta 2 rivisenä. 1. rengas: 5-5-5-5, käännetään, 1 kaari 2 sukkulalla: 10 kaksoissolmua, vedetään kiinni, käännetään, j. n. e., Silmukat eivät saa olla liian pieniä, kaikki renkaat yhdistetään 1 silmukalla, paluurivi samoin, yhdistetään kuten näkyy. Käännöksessä, josta siirrytään toiseen riviin, tehdään 3 kaarta ja liitetään silmukkaan. Nauhasolmuke ja nappikiinnitys kuten ruokaliinarenkaassa.

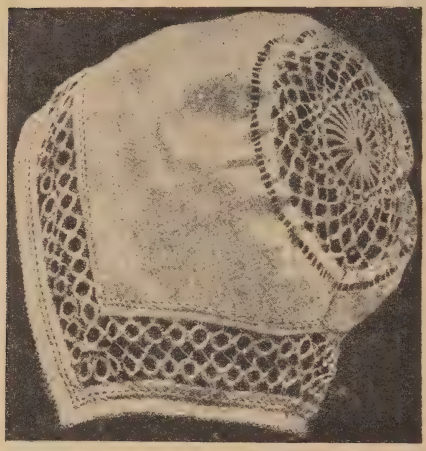

56. Lapsenmyssy. Kats. kuv. 56 a.

56. Lapsenmyssy.

Tämä myssy tehdään paksurihmaisesta liinakankaasta ja langasta n:o 30 tai helmilangasta n:o 8. Välipitsi ja reinäompelu koristaa reunaa ylt'ympäri, 1 suuri tähti pohjaa. Välipitsin renkaissa on: 4-2-5-5-2-4; jokaisen renkaan jälkeen käännetään ja tehdään vastakkainen rengas, kaikki renkaat yhdistetään 2 silmukalla. Kulmiin tehdään peräkkäin 4 ulkorengasta, jotka 1. ja 3. jälkeen kukin liitetään alemman renkaan 1 silmukkaan. Tähti aloitetaan 2. rivillä, 1 rengas: 4-2-5-5-2-4, seuraa kääntämisen jälkeen 1 pieni rengas: 4-2-2-4; suuret renkaat yhdistetään 2 silmukalla, pienet 1 silmukalla; 23 suurta ja pientä rengasta, sitten suljetaan tähti. Ulkorivi tehdään 2 sukkulalla, 1. sukkulan lanka liitetään 1 silmukkaan, jokainen kaari: 4-2-2-4, seuraava slm. liitetään, sitten seuraa 2. kaari. Ympyrä lähinnä pientä rengasta tehdään 2 sukkulalla, 2. sukkulan lanka liitetään jokaiseen renkaaseen, niiden kunkin väliin solmitaan 3 ks. Tämän solmurivin kiinnivetolanka ei saa olla liian tiukasti pingoitettu, keskuksen 23 pylvästä on liitetty tähän. Ensin virkataan pieni irtosilmukkarengas kiinteäksi keskukseksi, sitten ommellaan neulalla ja pitkällä

56 a. Suuri tähti lapsenmyssyn pohjaan.

langalla pylväät, kuten sukkulasolmut, kukin käsittäen 7 kaksoissolmua; ennen kutakin pylvästä pistetään lanka kiinnivetolangan läpi, solmut ommellaan aivan lähelle, sitten viedään neula silmukkarenkaan läpi, taas kiinnivetolangan läpi j. n. e.; vähän lankaa pitää jäädä seuraavaa ompelemista varten. Kun kaikki pylväät ovat valmiit, ommellaan jääneet langat moneen kertaan ympäri poikkilankojen kanssa irtosilmukkarenkaaseen saakka, joka ommellaan viimeiseksi vahvasti. Kenestä tämä neulatyö on liian vaivalloista, hän voi ommella tähden keskukseen hämähäkkipistoilla hämähäkin. Suuren tähden ympärille on ommeltu reikäompelu.

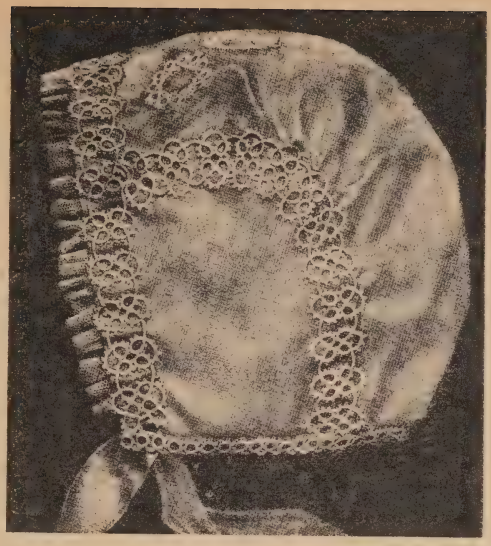

57. Tylliröyhelöllä ja sukkulapitsillä koristettu lapsenmyssy ohuesta silkistä.

57. Hieno lapsenmyssy.

Myssyyn on käytetty vaaleansinistä silkkiä ja valkoista, pehmoista vuoria; molemmat osat ommellaan erikseen ja yhdistetään kevyesti reunoista, kun sivuosa ensin on koristettu reunuksilla ja keskiosa ylhäällä 4 somalla kiehkuralla. Sirommalta ja ilmavammalta näyttää myssy, jos sivuosaan on pantu batistipäällinen, johon kaikki pitsit on sovitettu ja jolla myös on se etunsa, että myssyä silloin on helpompi puhdistaa. Soman, kestävän reunuksen selitys on kuv.44. Etureunassa on raita tehty suoraksi, sivuilla pyöreäksi, ja peittää se tarkalleen leikkausmallin mukaan saumat; pienemmät kaaret sisäpuolella aikaansaavat pyöreyden, kuten liinassa kuv. 44 on selitetty. Alempi reuna on takaa vähän poimutettu ja kapea pitsi peittää sen. Pitsi, 1 rengas: 4-3-3-3-3-4, käännetään, 1 puolikaari: 7 oikeinpäistä solmua, käännetään j. n. e., kaikki renkaat yhdistetään 1 silmukalla. Soma kiehkura myssyn päällä, 12 rengasta, jokaisessa on: 4-3-2-2-3-4, käännetään, 1 puolikaari: 7 solmua, käännetään, kaikki renkaat yhdistetään 1 silmukalla, 4 kiehkuraa asetetaan puoliympyrän muotoon. Reunukset ja kiehkurat langasta n:o 70. Tylliröyhelö koristaa etureunaa. Kiinnitysnauhoina on vaaleansinistä pehmoista silkkinauhaa.

58. Kolmilehtipitsi.

Tätä mallia voi hyvin käyttää esiliinoihin, alusliiveihin ja paitoihin. Hyvin hienolla langalla virkataan jokaisen kaaren kuhunkin 3 silmukkaan yksi pylvässilmukka, irtosilmukoita väliin tarpeen mukaan, irtosilmukat ommellaan kiinni kan-

58. Kolmilehtipitsi. Myssyihin, liinavaatteisiin y. m.

kaaseen, kangas leikataan pitsin alta pois, työ tehdään sileästi ja pyöreästi. 1. rengas: 6-3-3-3-3, vedetään kiinni, lanka liitetään viimeiseen silmukkaan, aivan lähelle 2. rengas: 3 ks., liitetään 1. renkaan silmukkaan, 3-3-3-3-3-3, vedetään kiinni, lanka alhaalta 1. renkaan viimeiseen silmukkaan, 3 ks., lanka liitetään 2. renkaaseen, 3-3-6, vedetään kiinni, käännetään, kaari: 4-3-3-3-3-4, vedetään kiinni, käännetään j. n. e.; kaikki kolmilehdet yhdistetään 1 silmukalla.

59—61. Kolme pitsiä.

Kuv. 59 tehdään 2 sukkulalla 2 rivisenä. 1. rivi: 1 rengas 1 sukkulalla: 8-8, käännetään, 1 kaari 2 sukkulalla: 4-3-3-3-4, vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas: 8 ks., liitetään 1. renkaaseen, 8 ks.: aivan lähelle sitä 1 rengas: 8-8, käännetään, 1 kaari kuten edellä, jokaisen kaaren väliin 2 rengasta j. n. e. 2. rivi, 1 sukkulalla 1 rengas: 8 ks., liitetään 2 renkaaseen, 8 ks., pitkän välilangan jälkeen 1 rengas, joka liitetään seuraavaan 2 renkaaseen, välilankojen yli virkataan kiinteitä silmukoita.

59, 60. Esiliinapitsiä.

Kuv. 60 näkyy sama malli kuin kuv. 59, vain kaaren silmukoiden sijaan on tehty 3 pientä rengasta, kaari: 4 ks., 2 sukkulalla, 2. sukkulalla yksin rengas: 3-6, molemmilla sukkuloilla 5 ks., 1 r.: 10 ks., molemmilla sukkuloilla: 5 ks., 1 r.: 6-3, molemmilla sukkuloilla: 4 ks., vedetään kiinni, käännetään ja 2 suurta rengasta: 2 pientä rengasta 2 kaaren välissä yhdistetään. 2. rivin rengas on pienempi: 7-7.

Kuv. 61 tehdään 2 sukkulalla 2 rivisenä. 1. rivi, 1 sukkulalla tehtyyn renkaaseen tehdään kääntämisen jälkeen 1 kaari 2 sukkulalla, kaari: 2-2-2-, rengas: 3-4-4-3, joka 4. rengas on suurempi: 3-4-1-1-4-3, kaikki renkaat yhdistetään 1 silmukalla. 2. rivi. 1. sukkulan lanka liitetään 2. renkaan silmukkaan ennen 3 silmuk. rengasta, molemmilla sukkuloilla 1 kaari: 3-7,

61. Esiliinapitsiä.

vedetään kiinni, käännetään, 1. sukkulalla yksin 1 rengas: 7 ks., liitetään 1. rivin 2. renkaaseen, 4 kaksoissolmua, liit. edellisen rivin suuren renkaan 1. silmukkaan, 4-7, käännetään, 1 kaari: 10 ks., käännetään, 2. rengas: 8 ks., liitetään edelliseen renkaaseen, 4 ks., liitetään edellisen rivin 2. silmukkaan, 4-8, käännetään, 1 kaari: 10 ks., käännetään, 1 rengas: 7 ks., liitetään edelliseen renkaaseen, 4 ks., liitetään edellisen rivin 3. silmukkaan, 4 ks., liitetään seuraavaan pieneen renkaaseen, 7 ks., 1 kaari: 7-3 vedetään kiinni, lanka liitetään seuraavaan pieneen renkaaseen, 7 ks., 1 kaari: 7-3 vedetään kiinni, lanka liitetään seuraavaan pieneen renkaaseen, seuraa 1 kaari kuten edellä, liitetään 1 silmukalla edelliseen kaareen.

62—63. Kaksi hyvää kestävää välipitsiä.

Kuv. 62. Kulmikkaat tähdet keskellä tehdään ensin toisiinsa kiinni, molemmin puolin kaariketju. 1. rengas 5-2-2-5, aivan lähelle sitä 2. rengas: 5 ks., liitetään, 5-1-1-1-5-5, 2 keskimäistä silmukkaa pitemmäksi kuin 2 slm. oikealla ja vasemmalla. Tehdään vielä 3 kertaa aivan lähelle toisiaan, yhdistyssilmukka lyhyt. Tähdet yhdistetään 2 keskimäisellä silmukalla. Kaaririvi 2 sukkulalla; 1. sukkulan lanka liitetään vasemmalla olevan pienen renkaan silmukkaan, 1. kaaren suuresta * renkaasta: 4-3-3-3-4, vedetään kiinni, lanka liitetään suuren renkaan 1. pitempään silmukkaan: 1 ks., liitetään 2. silmukkaan, 2 kaari: 4-3-3-3-4, vedetään kiinni, lanka liitetään tähden seuraavaan silmukkaan, 3. kaari: 4 ks., liitetään 2. kaareen; 3-3-3-4, vedetään kiinni, lanka liitetään seuraavan tähden pieneen renkaaseen ja uudelleen * alkaen, seuraava kaari yhdistetään viimeiseen. Toiselle puolelle tehdään kaaret samoin.

62. Välipitsi.

Kuv. 63. Tähdet tehdään samoin kuin kuv. 62, kuitenkin ilman viimeistä suurta rengasta, 1. ja viimeinen pieni rengas yhdistetään. Tähdet on yhdistetty 2 silmukalla, suuren renkaan 2 keskisilmukkaa edellisen tähden pienen renkaan 2 silmukkaan.

63. Välipitsi.

64—66. Kolme koriste-esiliinaa.

Kangas: batistia tai hienoa harsokangasta, lanka n:o 40 tai 50.

Kuvasta 64 näkyy wieniläinen muoto, joka sisäänommeltuine tähtineen on hyvin vaikuttava; 2 riviä reikäompelua tai kulmikasta koneompelua yhdistää tähdet, jotka tehdään kuv. 24 mukaan; rintalappuun tarvitaan 7 tähteä

64 65

Kolme koriste-esiliinaa.

66

— kuten näkyy. Esiliinan alareunaan pannaan tähtiä tarpeen mukaan. Tähtien välimatka on niin leveä kuin 1 tähti. Ensin tehdään ompelu, sitten kiinnitetään tähdet, ommellaan ne silmukan ympäri kiinni lujasti, kangas leikataan alta pois. — Kuv. 65 esittää erittäin viehättävää koru-esiliinaa runsaasti koristeltuine taskuineen; pitsi ympärillä, taskutkin lukuunotettuna, ommellaan yliluoden reunaan kiinni; yksi piste-ompelurivi on pantu lähelle reunaa, myöskin tähtiin ja taskuihin. Suuri pyöreä tähti alhaalla esiliinassa tehdään kuv. 88 mukaan ilman kulmia, samoin 2 pientä tähteä suuren tähden oikealla ja vasemmalla puolen kuv. 67 mukaan. 2 pientä solmuketta koristaa taskuja. Ympärillä oleva pitsi, 1. rengas: 6-3-3-4-4, vedetään kiinni, lanka liitetään viimeiseen silmukkaan, 2. rengas: 4 ks., liitetään 1. renkaaseen, 4-3-3-4-4, lanka liitetään alta 1. renkaaseen, 3. rengas: 4 ks., liitetään 1. renkaaseen, 4 ks., liitetään 2. renkaaseen, 3-3-6, pitkän välilangan jälkeen seuraava kolmilehti, kaikki yhdistetään 1 silmukalla. Käyttämällä pitempää tai lyhempää välilankaa voi pitsin sovittaa kulloinkin tarvittavaan muotoon, esim. taskujen pyöreyden mukaan. Kuv. 67, pieni tähti: 1. rengas: 9-9, käännetään, 1 kaari: 3-3-3-3-3-3-3, j. n. e.

Lapsen esiliinaan, kuv. 66, tehdään vierekkäin rivi tähtiä, jotka ommellaan yläreunaan. Tähden selitys kuv. 22. Yksinkertainen rengasreunus esiliinan ympäri virkattuine kiinteine pitsiriveineen kankaaseen kiinni ompelemista varten. Vaalea silkkinauha olkapäille ja vyötärön kohdalle.

67. Pieni tähti.

68—69. Kaksi välipitsiä.

68. Välipitsi.

Välipitsissä kuv. 68 aletaan 1. rivi 1 sukkulalla, 1 rengas: 6-2-6-6-2-6, vedetään kiinni, käännetään, 2 sukkulalla, 1 kaari: 3-2-3, käännetään, kaikki renkaat yhdistetään sivulta 2 silmukalla. 2. rivin muodostavat täydentävät kaaret: 3-2-3, liitetään jokaisen kaaren jälkeen seuraavan renkaan silmukkaan.

Välipitsi kuv. 69 tehdään 2 sukkulalla 1 rivisenä. Kaikissa renkaissa on: 5-3-2-2-3-5 ja ovat ne yhdistetyt 1 silmukalla; molemmat langat solmitaan yhteen ja molemmilla tehdään 4 kaksoissolmua, sitten kääntämättä 2. sukkulalla yksin 1 rengas, taas molemmilla sukkuloilla: 4 ks., käännetään, 1. sukkulalla yksin 1 r., käännetään, j. n. e.

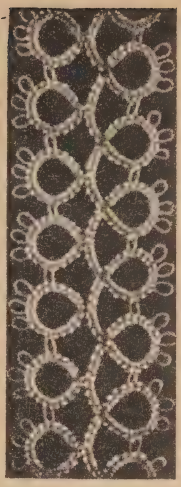

69. Välipitsi.

70. Toinen tähti koristeliinaan kuv. 47.

Jos keskellä olevilla kukilla varustettu tähti on liian vaivalloinen, voidaan sen sijaan asettaa tämä soma tähti, jonka keskus on helpommin valmistettava. Pieni keskitähti 10 liitoksella. 1 rengas: 4-4, ei liian pientä silmukkaa, siihen liitetään vielä 4 rengasta, käännetään, pienen välilangan jälkeen 1 r.: 4-8-4, käännetään, aivan lähelle 1 puolikaari: 6 oik. solmua, käännetään, aivan lähelle 1 rengas: 4 kaksoissolm., liitetään suureen renkaaseen, 8-4, käännetään j. n.e. Kaksi ulkoriviä ovat samat kuin liinassa olevassa tähdessäkin. 1 kaaririvi ja 10 ulkokaarta 10 kaksoisrenkaineen lopuksi lehtimuotojen asemesta.

Joka ei osaa solmia näitä eikä keskellä olevia kukalla varustettuja tähtiä kyllin lujasti, voi mieluummin tehdä ulkotähtiin vain 10 liitosta 12 asemesta.

70. Toinen tähti koristeliinaan kuv. 47.

71. Kaarroke lasten esiliinoihin tai paitoihin.

Selitys on kuv. 35 ja 36. Tässä eivät renkaat ole puolikaaressa, vaan 8 kaksoissolmua sisältävän kaaren välissä; myöskin voi tehdä koko ympyrän, kun yhdyssilmukat tehdään toisella puolen pitkiksi, toisella puolen lyhyiksi.

71. Kaarroke lasten esiliinoihin tai paitoihin.

Silmiin pistävät suuret renkaat tehdään puolikaareen, liittämällä ne yhdyssilmukkaan, 2 kaksoissolmua, liittyen eturenkaaseen, vedetään kiinni niin suureksi kuin halutaan, kaari tehdään valmiiksi molemmilla langoilla, seuraava rengas liittyy 1 silmukalla pieneen ja suureen renkaaseen. Kaikki ommellaan hyvin kiinni kielekepistoilla, kangas leikataan alta siististi pois.

72. Pyöreä tähti.

Pieni keskirengas: 1 ks., 11×1 silm., 2 ks., 1 silm., 1 ks., langat solmitaan. Lanka liitetään renkaan 1. silmukkaan, pieni rengas: 6-6, lanka liitetään aivan kiinni seuraavaan silmukkaan, näin tehdään ylt'ympäri 12 pientä rengasta. Sitten liitetään lanka ylhäällä 1. renkaan silmukkaan, suuri rengas: 4 ks., 1 silm., 7×12 ks., 1 silm., 4 ks., lanka liitetään samaan silmukkaan, sitten välilangan jälkeen seuraavan pienen renkaan silmukkaan. 1 suuri rengas kuten edellä, joka yhdistetään 1 silmukalla, j. n. e.

72. Pyöreä tähti.

73. Pyöreä tähti.

Keskus: 5 rengasta lyhyellä välilangalla, kaikki yhdistetään 1 silmukalla, kukin rengas: 2-8-8-2, langat ommellaan kiinni. 2. rivi 2 sukkulalla, 1 rengas: 10 ks., liitetään keskuksen yhteen renkaaseen, 10 kaksoissolmua, käännetään, 1 kaari, solmimalla samalla molemmat alkulangat, 3-3-3-3-3, vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas: 10 kakssoissolmua, liitetään samaan silmukkaan kuin edellinen rengas, 10 s., käännetään, 1 kaari kuten ensimmäinen, j. n. e.; 3. riviin siirrytään heti, liittämällä molemmat langat samalla kertaa seuraavaan silmukkaan, molemmilla ulkorivi, jokaisessa kaaressa on 2-2, liitetään, 4-4, liitetään, 2-2, liitetään, seuraava silmukka liitetään vielä kerran, sitten tulee seuraava kaari.

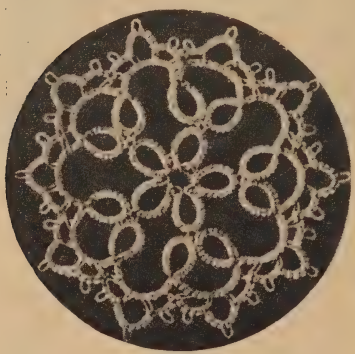

73. Pyöreä tähti.

74. Ruusuke.

Tämä ruusuke näyttää aivan erikoiselta soman muotonsa vuoksi; on käytetty lankaa n:o 40. 1. kierros, pieni sisärengas: 3-2-2-3, keskimmäinen silmukka oikein pitkä, toiset 2 lyhyttä, käännetään, $^1/_2$ sm. päähän suuri rengas: 4 ks., 1 slm., 8×2 ks., 1 slm., 4 ks., käännetään, välilangan jälkeen taas pieni rengas, joka liitetään edellisen renkaan viimeiseen silmukkaan, käännetään, taas suuri rengas, joka aina liitetään 2 silmukalla edelliseen renkaaseen; näin edelleen 16 pientä ja 16 suurta rengasta, 2 viimeistä yhdistetään 2 ensimmäiseen. 2. kierros on muodostettu kaarista, jotka tehdään 2 sukkulalla, 1. sukkulan lanka solmitaan renkaan yhdistyssilmukan molempiin lankoihin, tehdään: 4 ks., 1 slm., 6×2 ks., 1 slm., 4 ks., vedetään kiinni, 1. sukkulan lanka liitetään seuraavaan yhdistyssilmukkaan, kaikki seuraavat kaaret liitetään kuten ensimmäinenkin 1 silmukalla edelliseen kaareen. — Pienen sisärenkaan 16 silmukkaa ommellaan yhteen kaksittain hämähäkkipistoilla hienommalla langalla, pistot yhtyvät keskellä pieneen renkaaseen, joka vahvistetaan liittävillä kielekepistoilla.

74. Ruusuke.

75. Kielekepitsinen paidankaarroke.

Toisiinsa yhdistetyt kielekkeet tehdään kuv. 75 mukaan langasta n:o 50 tai 60. Kielekkeet tehdään tässä kukin 3 rengasparia pitemmiksi; sitäpaitsi on alku- ja loppurengas 2 kaksoissolmua, 1 silmukkaa pienempi, kärjen rengas 2—4 kaksoissolmua, 1—2 silmukkaa suuremmat, kaiken pyöristämiseksi. Kärjen kolmilehti on tässä oikealla ja vasemmalla yhdistetty 2 kertaa, kieleke keskenään 4 renkaalla, kukin 2 silmukkaa sivuttain, viimeinen kieleke molemmissa päissä 3 renkaalla; se on aina 3 rengasparia lyhempi. Valmiit kielekkeet kiinnitetään kankaalle,

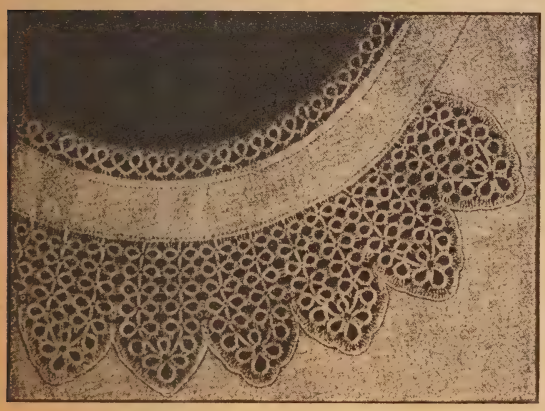

75. Kielekepitsinen paidankaarroke.

alemmat ulkosilmukat ommellaan kielekepistoilla lujasti kankaaseen, ylempi silmukkarivi ommellaan yliluoden; ommeltu kangassuojus peittää kielekkeen alku- ja loppulangat. Reunaa koristaa kestävä pitsi, joka tehdään 2 sukkulalla; 1 rengas: 4-2-2-2-2-4 1 sukkulalla, seuraa kääntämisen jälkeen 1 kaari 2 sukkulalla: 4-1-4; renkaat yhdistetään 1 silmukalla. Silmukat ommellaan yliluoden kankaanreunaan.

76. Paidan kaarroke.

Langasta n:o 50 kaarevaksi tehty paidan kaarroke on yhdistetty pitkulaisista kuvioista, jotka molempia päitä kohti pienenevät. Kuv. 78 näkyy 3 pienintä kuviota. Kolme kuviota, 1 ylhäällä ja 2 alhaalla, tekevät pitsin

Osakuva tästä luonnollisen kokoisena kuv. 78.

Sopii myös alusliiviin.

76. Paidankaarroke.

keskeltä leveämmäksi ja ne ovat, kuten näkyy, yhdistetyt toisin kuin päissä; tämän kaiken päättää kaaririvi, josta pitsi ommellaan kiinni kankaaseen; kaikki silmukat pitää silloin kiinittää nuppineulalla. Tämä kaaririvi pyöristää kaiken; se voidaan tehdä vähän paksummasta langasta ja kaaret tehdään aina tarpeen mukaan: 3-3 j. n. e., jokaisen kaaren jälkeen vedetään lanka kiinni ja liitetään pitkulaisiin kuvioihin. Selitys näihin kuvioihin on kuv. 101. Keskellä olevan 6 kuvion (aina 3 rengasta 1 puolikkaaseen) jokainen rengas on: 5-5-5-5-5-5 kokoinen, seuraavat 3 oikealla ja vasemmalla, jokainen rengas: 4-4-4- 4-4-4, viimeiseksi: 3-3-3-3-3-3, Keskelle tehdyt 3 kuviota ovat keskikokoisia.

77.

77—78. Välipitsi alusliiviin, Kuva 79.

Tämä välipitsi on erittäin soma ja luja ja sitä voi hyvin käyttää pesuvaatteisiin. Tehdään

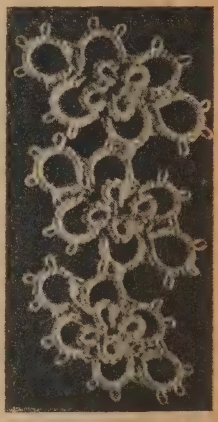

78.

79. Välipitsillä koristettu alusliivi. 80. Pyöreällä pitsikaarrokkeella koristettu paita. 81. Välipitseillä koristettu paita.

2 sukkulalla 2 rivissä; liivejä varten voidaan käyttää lankaa n:o 40. 1. rivi, 1 rengas: 10-10, käännetään, 1 kaari 2 sukkulalla: 5 × 3 ks., 1 slm., 3 ks., vedetään kiinni, käännetään, nyt seuraa aina 2 rengasta aivan lähekkäin 1 kaaren jälkeen; 1. rengas on aina liitetty edelliseen renkaaseen. 2. rivi samoin, 2 rengasta yhdistetään 1. rivin 2 renkaaseen.

79—82. Alusliivi ja kaksi paitaa.

Hyvä ja luja välipitsi alusliiviin, kuv. 79, tehdään langasta n:o 40 tai 50 kuv. 77 mukaan ja kiinnitetään rintaleikkauksen ympäri, kaikki ulkosilmukat ommellaan alta pistoilla ja neulotaan kielekepistoilla kankaaseen, joka on reunasta pantu kaksinkerroin. Kulmikkaaseen tai pyöreään selkäkappaleeseen pitää välipitsi tehdä sen mukaan, pyöreys saadaan kun kaaret tehdään sisäpuolelta vähän pienemmiksi, tylppä kulma kun 2. rivissä tehdään 3 rengasta ilman kaarta ja vasemmalla, keskellä ja oikealla aina liitetään 1 uusi rengaspari; seuraava kaari yhdistetään ed. kaareen, 1 terävä kulma kun 2. rivistä erotetaan 1 rengaspari. Kangas leikataan välipitsin alta pois. Hihanreiän päättää suora

82. Osa paidankaarrokkeesta kuv. 80.

kangasreunus, reikäompelu yhdistää sen liiviin. P a i t a kuv. 80 pannaan olkapäiltä kiinni, tähdet on tehty langasta n:o 40 kuvan 82 mukaan, ja kaarevuuden pitää muodostua yhdistyksen mukaan. Kuv. 82 näkyy kuinka saadaan aikaan suuri kaarevuus, yhdistetään vain ylhäällä aina kulman 2 rengasta, kiinni ommellessa kielekepistoilla jää alhaalla tähtien väliin kangasta. Yksinäisessä ulkorenkaassa, kulmissa olevien kolmilehtien välissä, pitää olla 1 silmukka ylt'ympärinsä kiinni ompelemista varten. Tämän renkaan voi myöskin yhdistää 1 ylimääräisellä pienellä renkaalla, jonka täytyy olla kyllin suuri täyttämään aukon. Yksinkertainen rengasrivi koristaa kaula- ja hihanreikää, pitsi ommellaan kiinni yliluoden. P a i t a a n k u v. 81 käytetään samaa tähteä kuin kuv. 82, 3 toisiinsa kiinni tehtyä pystysuoraan asetettua, oikealle ja vasemmalle 2 tähteä, ommellaan kielekepistoilla kiinni, laskosrivi tähtien väliin, 1 leveä pitsi yläreunaan, 1 rengasrivi olkanauhoihin.

83. Kaksinkertainen pitsi leveänä välipitsinä.

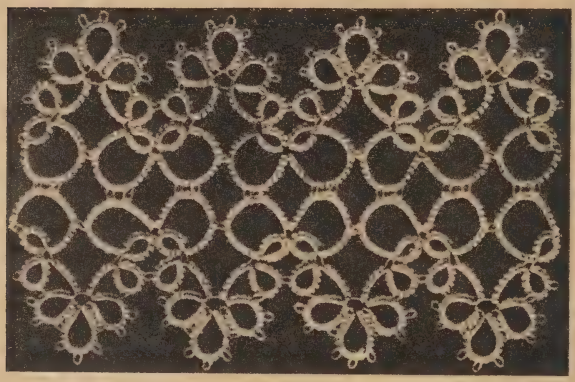

83. Kaksinkertainen pitsi leveänä välipitsinä.

Tämä luja välipitsi sietää jotenkin paksua lankaa, mutta on myöskin hienosta langasta tehtynä oikein sievä. Siihen tarvitaan 2 sukkulaa. Molempien sukkuloiden langat solmitaan yhteen * 1 kaari: 7-3-6-7, vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas: 6-6, aivan lähelle sitä 1 rengas: 5-4-5, käännetään, 1 kaari: 7 ks., käännetään, kärjen kolmilehti, 1. rengas: 5 ks., liitetään edelliseen renkaaseen 3-3-3-5, aivan lähelle sitä 2. rengas: 5 ks., liitetään, 3-3-3-3-5, aivan lähelle sitä 3. rengas: 5 kaksoissolmua, liitetään, 3-3-3-5, käännetään, 1 kaari: 7 ks., käännetään, 1 rengas: 5 ks., liitetään edelliseen renkaaseen, 4-5; aivan lähelle sitä 1 rengas: 6-6, käännetään, 1 kaari: 7 ks., liitetään 1. kaaren silmukkaan, 6-3-7, vedetään kiinni, lanka liitetään viimeisen renkaan silmukkaan ja kääntämättä * alkaen uudelleen. Seuraavat 2 pientä rengasta liitetään 1. kuvion viimeiseen 2 pieneen renkaaseen 2. kärki tehdään samoin ja yhdistetään kaaret työn kestäessä 2 silmukalla toisiinsa. Välipitsi voidaan ommella kielekepistoilla kiinni kankaaseen tai virkata lisää 1 irtosilmukkarivi renkaasta renkaaseen kolmilehden kärjessä, virkata 2. irtosilmukka- ja pylväsrivi 1. riviin; tämä kiinnitetään yliluoden kankaaseen. Tätä pitsiä voi käyttää hyvin käsipussin koristeena, kts. kuv. 85.

84. Pyöreä tähti.

Vahvasta langasta tai keinotekoisesta silkistä tehtynä voi tätä tähteä hyvin käyttää. Sisätähti, 5 rengasta: 4-4-4-4-4, kaikki yhdistetään 1 silmukalla, langat

solmitaan. * Ulkorivi: 2 rengasta aivan lähekkäin, kukin 6-6, kumpikin yhdistetään 1 silmukkaan 2 sisärenkaan välissä, käännetään, 1 kaari 2 sukkulalla: 4-4, käännetään, 1. sukkulalla yksin 1 rengas: 7-6, käännetään, 2. sukkulalla yksin 1 rengas: 3-3-3-3, kääntämättä 1 kaari: 4 kaksoissolmua, 1 rengas: 3-3-3-3-3, 1 kaari, 4 ks., 1 r.: 3-3-3-3, käännetään, 1. sukkulalla yksin 1 rengas: 6 ks., liitetään vastakkaiseen renkaaseen, 7 ks., käännetään, 1 kaari: 4-4, käännetään ja * alkaen vielä neljä kertaa uudelleen. Kuitenkin tehdään vielä 1. rengasparin jälkeen 1 pieni puolikaari 2. sukkulalla, ennenkuin 1. kaari tehdään, kts. kuv. 84.

84. Pyöreä tähti.

85—86. Hieno käsipussi.

Pussin suuruus: 26 sm. pitkä, 40 sm. leveä. Kangas: päälliseen ommeltuine reunuksineen ja tähtineen tavallisen hienoa liinakangasta, valkoista, norsunluunväristä tai vienonharmaata, lanka pitseihin saman väristä kuin pussi, n:o 40—50:n vahvuista tai hienoa helmilankaa; sisäpussi samanvärisestä tai väriltään vähän eroavasta silkistä tai satiinista. Sisäpussi ommellaan erikseen, valmis päällinen kiinnitetään vain ylhäältä kiinnivetokohdasta ja alhaalta tupsun kohdalta, vetonyöri ja tupsu pussin väriset. Leveä reikäompelu on reunuksen ja samoin tähden yläpuolella. Tähden selitys on kuv. 56; kangas pitää kiinniommeltaessa hiukan rypyttää. Reunuksen alku- ja loppupään tulee sopia malliin; siis tehdään ensin reunus, sitten määrätään pussin leveys. Soma kielekereunus, kuv. 86, 1. rivi 2 sukkulalla, molempien sukkuloiden langat solmitaan yhteen ja molemmilla tehdään: 5 ks., 1 rengas 2. sukkulalla yksin: 5-3-2-2-3-5, käännetään, 1 rengas 1. sukkulalla yksin samoin (renkaat ovat tässä kaikki samanlaisia, vain kolmilehden kärjessä on keskirengas 2-2 suurempi), käännetään, 2 sukkulalla suuri kaari: 10 ks., kääntämättä kolmilehden 3 rengasta aivan lähelle toisiaan, kaikki ulkorenkaat ja sisärenkaat yhdistetään 1 silmukalla, kaikki kaaret vedetään kiinni; kolmilehden jälkeen suuri kaari: 10 ks., 2. sukkulalla yksin 1 rengas,

85. Hieno käsipussi.

käännetään, 1. sukkulalla 1 rengas, tämä liitetään 2 silmukalla vastakkaiseen renkaaseen, käännetään 1 pieni kaari: 5 ks., kääntämättä 1 rengas 2. sukkulalla, käännetään, 1 rengas 1. sukkulalla — tässä vaihdetaan molemmat sukkulat, suuri kaari tehdään nyt 2. sukkulalla, samoin kärjen kolmilehti, seuraa 2. suuri kaari, tämän jälkeen 1 rengas ulkopuolelle, käännetään, 1 rengas sisäpuolelle, seuraava pieni kaari tehdään taas kuten alussa 1. sukkulalla j. n. e. Sukkuloiden vaihtamisen pitää tapahtua juuri samalla paikalla, ensin kielekkeen 2. pienen kaaren jälkeen, sitten seuraavan kielekkeen 1. suuren kaaren edellä. 2. rivi 2 sukkulalla, molemmat langat solmitaan, * molemmilla 3 kaksoissolmua, 1. sukkulan lanka liitetään kolmilehden keskirenkaan 2. vapaaseen silmukkaan, 1 kaari: 3-3, vedetään kiinni, lanka liitetään saman renkaan viimeistä edelliseen silmukkaan, 1 suuri kaari: 3-3-3-3-3-3-4, vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas: 5-5, liitetään kolmilehden viimeisen renkaan keskimäiseen silmukkaan, käännetään, 1 kaari: 4 ks., käännetään, 1 rengas 6-6, liitetään molempien renkaiden yhdis-

86. Kielekepitsi käsipussiin kuv. 85.

tyssilmukkaan, 6-6, käännetään, 1 kaari: 4 ks., käännetään, 1 rengas: 5-5 liitetään seuraavan kolmilehden sivuttaisen renkaan keskisilmukkaan, käännetään, 1 kaari: 4 ks., 2. sukkulan lanka liitetään 1. suuren kaaren viimeiseen silmukkaan, 3-3-3-3-3-3, vedetään kiinni, liitetään kolmilehden suuren renkaan 2. silmukkaan ja * alkaen uudelleen. Irtosilmukka- ja pylväsrivi mahdollisimman hienosta langasta päättää pitsin ylhäällä ja tekee reunuksen lujaksi. Joka irtosilmukan jälkeen 1 kiinteä silmukka jokaiseen silmukkaan, missä suuret kaaret on yhdistetty, oikealle ja vasemmalle 1 pylvässilmukka ilman välillä olevaa irtosilmukkaa.

87. Kiinteä välipitsi.

Tämä välipitsi näyttää hyvin hienolta ja on kuitenkin varsin luja. 1. rengas: 4-4-4-4, vedetään kiinni, aivan lähelle sitä 2. rengas: 4 ks., liitetään 1. renkaaseen, 4-4-4, lanka pannaan oikealta renkaan taakse, liitetään ylhäällä yhdistyssilmukkaan, aivan lähelle sitä pieni rengas: 4-4, vedetään kiinni, liitetään samaan yhdistyssilmukkaan, sitten pannaan lanka oikealta pienen renkaan taakse, liitetään silmukkaan, aivan lähelle sitä sama rengaspari kuin edellä, liitetään taas alas pienen renkaan silmukkaan, sen jälkeen ylhäällä yhdistyssilmukkaan;

näin kiivetään renkaasta renkaaseen ylöspäin, liitetty silmukka ei saa olla liian kireä eikä liian höllä, yhdistyssilmukka pieni. Kuv. 102 näkyy kuinka välipitsi tehdään kulmikkaaksi.

87. Kiinteä välipitsi.

88. Pyöreä ja samalla kulmikas tähti.

89. Pitsi.

88. Pyöreä ja samalla kulmikas tähti.

Tätä hyvin lujaa ja komeaa tähteä voidaan käyttää moneen eri tarkoitukseen, kuten liinoihin, pesuvaatteisiin ja esiliinoihin. Pienessä keskirenkaassa on 12 aina yhdellä kaksoissolmulla erotettua silmukkaa, voidaan tehdä hienommasta langasta kuin muut, mikä näyttää ilmavammalta. Lanka liitetään seuraavaan silmukkaan, 1. rengas: 10-4-4-10, sitten 12 rengasta liitetään jokaisen 1 silmukan jälkeen edelleen keskirenkaaseen, kaikki renkaat yhdistetaan silmukalla; ulkorivi, lanka liitetään renkaan silmukkaan, poikkirengas: 6 ks., liitetään seuraavan renkaan silmukkaan, 6 ks., vedetään kiinni, käännetään, 1 kaari 2 sukkulalla: 10-10, käännetään j. n. e. Niin on pyöreä tähti valmis. Kulmat, 1. rengas: 6 ks., liitetään kaaren 1 silmukkaan 6-3-3, aivan lähelle sitä 2. rengas: 3 ks., liitetään edelliseen renkaaseen 8-8-3, 3. rengas: 3 ks., liitetään 3-6, lanka liitetään seuraavaan kaareen, vedetään kiinni, molemmat langat solmitaan kahdesti samalla kertaa solmuun ja ommellaan nurjalta puolelta huolellisesti ja näkymättömästi.

89. Pitsi.

Tämä pitsi on nenäliinoihin ja lastenpaitoihin aivan ihastuttava. Siihen käytetään lankaa n:o 60 tai 70. 1 rengas: 3-3-3-3-3-3 1 sukkulalla, käännetään, 1 kaari 2 sukkulalla: 3-3-3-3-3-3, vedetään kiinni, lanka liitetään renkaan keskimmäiseen silmukkaan, käännetään, 1 rengas, 1 kaari, joka liitetään, kaikki kaaret yhdistetään 1 silmukalla. Pienen renkaan reunasilmukat liitetään yliluoden kankaaseen.

90. Hyvä pitsi.

90. Pitsi. Tehdään kaksijaksoisena.

Se tehdään kaksirivisenä. 1. rivi *, 1. rengas: 6-3-3-6, käännetään, 1 kaari: 4-4, vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas: 2 ks., liitetään 1. renkaan viimeiseen silmukkaan, 6-3-6, käännetään, 1 kaari: 4-4, käännetään, 1 rengas: 2 ks., liitetään viimeiseen silmukkaan; 4-2-2-2-4-2, käännetään, 1 kaari: 4 ks., liitetään edelliseen renkaaseen, 4 ks., vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas, 6 liitetään edelliseen renkaaseen, 3-6-2, käännetään, 1 kaari, 4-4 vedetään kiinni, käännetään ja * alkaen uudelleen. 2. rivi *, 1 rengas: 6 ks., liitetään 1. kaareen, 6 kaksoissolmua, aivan lähelle sitä 2. rengas: 6 ks., liitetään vastakkaiseen kaareen, 6 ks., vedetään kiinni, käännetään, 1 kaari: 3-3-3-3-3, vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas: 6 ks., liitetään 1. rivin renkaan pieneen välilankaan, 6 ks., käännetään, 1 kaari: 3-3-3-3-3, vedetään kiinni, käännetään ja * alkaen uudelleen.

91-92. Utuinen lampunvarjostin.

91. Utuinen lampunvarjostin.

Viehättävältä näyttää tämä lampunvarjostin keltaisesta silkistä, päällystettynä valkoisella silkkibatistilla, johon on ommeltu pitsejä ja kultahelmiä. Siihen tarvitaan 42 sm suuruinen neliö silkkiä ja batistia, valkoista hienoa helmilankaa ja kultasilmäisiä lasihelmiä. Pitkulainen, keto-orvokeista muodostettu kiehkura koristaa varjostimen jokaista kulmaa, 2 somaa köynnöstä riippuu keskellä ylhäältä alaspäin, kapea reunus, johon on ommeltu yksinäisiä kultahelmiä, ja helmitupsu tekevät reunat ja kulmat tarpeellisen lujiksi. Keto-orvokki, 1. rengas: 3 ks., 9 aina 3 kaksoissolmulla erotettua silmukkaa, 3 ks., käännetään, 1 puolikaari: 7 oikeinpäistä solmua, käännetään, 2. rengas kuten 1:n, 1 slm. yhdistetään, käännetään, 1 puolikaari, käännetään, 3 pientä rengasta jokainen 3-3-3-3-3-3, kaikki yhdistetään 1 silmukalla, viimeinenkin 1. suurella renkaalla, viimeksi 1 puolikaari, langat ommellaan kiinni. Kukat on yhdistetty toisiinsa viimeisen pienen renkaan keskisilmu-

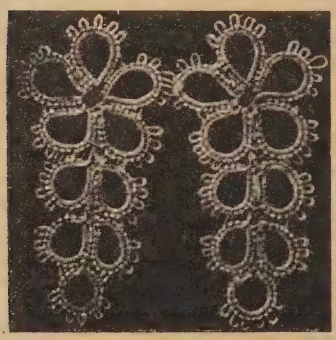

92. Riippuvia malleja, sopivia lampunvarjostimen reunaan.

kalla, vain ylhäältä ja alhaalta 1 kerta 2 silmukalla ja aina 2 sisimmäisellä, kiehkuran pyöristämiseksi. Jokaiseen kiehkuraan 10 ketoorvokkia. Köynnökset, 1. rengas: 3-4-2, käännetään, 1 puolikaari, 6 oikeinpäistä solmua, käännetään, jokaisen renkaan jälkeen käännetään ja 1 puolikaari, taas käännetään, kaikki renkaat yhdistetään, 2. rengas: 3-2-4-2, 3. rengas: 4-2-4-2, 4. rengas: 4-2-5-2, 5. rengas: 5-2-5-2, 6. rengas: 5-2-6-2, 7. ja 8. rengas: 6-2-6-2. Reunus syrjässä, 1 rengaspari aivan lähellä toisiaan, jokainen rengas 6-3-2 ja päinvastoin: 2 liitetään 3-6. Lanka pannaan edestä alkulangan yli, takaa ylös yhdistyssilmukkaan, liitetään ja lyhyen välilangan jälkeen tehdään seuraava rengaspari. Reunus sopii myöskin pukupöytätyynyihin, liinoihin ja muihin sellaisiin.

93. Kulmikas tähti kuv. 94 ja 95.

93. Kulmikas tähti.

sietää jotenkin paksua lankaa, kuitenkin täytyy sitä tyynyjä ja liinoja varten vähän sovitella, tähtiin saa vain olla 2 numeroa paksumpaa kuin ympärillä olevaan pitsiin. Kaikissa renkaissa ja kaarissa on kauttaaltansa 10-10. Kiinniompelemista varten pitää ulkoreunaan tehdä enemmän silmukoita. * 1 rengas, käännetään, 1 kaari: 4-3-3-3-3-4, vedetään kiinni, käännetään, 1 r.: 10 ks., liitetään 1. renkaaseen, 10 ks., käännetään, 1 kaari: 4-3-3-10, vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas liitetään 1. renkaaseen, aivan lähelle sitä kääntämättä 1 rengas, aivan lähelle 1 rengas, käännetään, 1 kaari: 10 kaksoissolmua, liitetään edelliseen renkaaseen 3-3-4, vedetään kiinni, käännetään ja uudelleen * alkaen, kuitenkin liit. 1. rengas edelliseen renkaaseen ja keskellä 3 rengasta 1. keskimmäiseen renkaaseen.

94. Kielekereunus liinaan kuv. 95.

94. Kielekereunus liinaan kuv. 95.

Tehdään langasta n:o 50 2 sukkulalla 2 rivisenä. 1. rivi, 1 rengas: 8-8, vedetään kiinni, käännetään, 1 kaari: 4-3-3-3-3-3, vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas: 6 ks., liitetään 1. renkaaseen, 6 ks., vedetään kiinni, käännetään, lanka liitetään kiinni kaaren vetolankaan, kestävyyden takia, ennen seuraavaa kaarta jätetään 1 silmukka, kaari: 3-3-3-3-3-4, vedetään kiinni, käännetään, 1 r.: 8 ks., liitetään 2 renkaaseen, 8 ks., käännetään; tässä täytyy aina vaihtaa sukkuloita, 1 kaari: 4-4, vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas: 8-8, 1 kaari: 4 ks., liitetään suuren kaaren viimeiseen silmukkaan, sitä varten täytyy työtä kääntää niin, että voidaan liittää, mutta viimeinen rengas pidetään siinä kiinni j. n. e.; nämä viimeiset 4 ks. ovat 1. suuren kaaren 4, tässä yhdistetään aina kaaret ja jatketaan edelleen kuten alussa. Kuvasta 94 näkyy kuinka ulko- ja sisäkulmat tehdään; 2. rivissä on ulkokulmassa vain 1 pieni kaari, 1 rengas, 1 pieni kaari liitetään, myöskin jää 2. renkaassa silmukka suuren kaaren välistä pois, sisäkulma yhdistää 2. rivissä 3 kaarta ja 2 rengasta, 2. rivi täydentää 1. rivin, 1 renkaaseen: 6 ks., liitetään 1. rivin 3 renkaaseen, 6 ks., käännetään, seuraa 1 kaari 3-3-3-3, liitetään 1. rivin pieneen kaareen, 3-3-3-3, vedetään kiinni, käännetään, 1 rengas, 6 ks., liitetään, 6 ks., j.n.e. Virkattu irtosilmukka- ja pylvässilmukkarivi yhdistää sisimmäiset kaaret kuten tyynyssä kuv. 96.

95, 96. Tähdillä ja pitseillä koristettu peite ja tyyny.

95—96. Tähdillä ja pitseillä koristettu peite ja tyyny.

Peitteen ja tyynyn päällinen on vahvaa batistia tai hienoa liinakangasta, jonka alle pannaan vaaleanväristä kangasta, silkkiä tai satiinia. Kulmikkaat tähdet ommellaan kiinni päälliseen kielekepistoilla, kangas alapuolelta leikataan pois, pitsit ommellaan kiinni yliluoden. Selitys peiton kielekepitsiin on kuv. 94 ja kulmikkaiden tähtien selitys kuv. 93 kohdalla. 3 tähteä ommellaan peitteeseen ja tyynyyn, peitteen kulmakielekkeet jäävät vapaiksi. Kulma tyynyyn kuv. 49, renkaat 1 sukkulalla, kaaret 2 sukkulalla, lanka n:o 50. * Molempien sukkuloiden langat solmitaan yhteen, 1 pieni kaari, 4 kaksoissolmua, käännetään, 1 rengas: 4-6-1-6-4, vedetään kiinni, käännetään, 1 pieni kaari: 4 ks., käännetään, 1 rengas: 4 ks., liitetään edelliseen renkaaseen, 3-3-3-3-4, vedetään kiinni, aivan lähelle sitä 1 rengas: 4 ks., liitetään edelliseen renkaaseen, 3-3-3-3-3-4, aivan lähelle sitä 1 rengas: 4 ks., liitetään, 3-3-3-3-4, vedetään kiinni, käännetään, 1 pieni kaari: 4 ks., käännetään, 1 rengas: 4 ks., liitetään 6-1-6-4, vedetään kiinni, käännetään, 1 kaari, 4 ks., liitetään 1. pieneen renkaaseen, 1 suuri kaari, 7-3-3-7-4, vedetään kiinni, liitetään lähimpään viimeisen renkaan 2 silmukasta, 1 suuri kaari: 7-3-3-7-4, vedetään kiinni käännetään, viimeiset 4 ks. muodostavat 1. pienen kaaren ja aletaan *:stä saakka 1. renkaalla. Kulman muodostamiseksi tulee suurten kaarien olla vähän pienempiä, pitsit 2 rengasta suurempia, 1 pieni kaari enemmän, päällisen koko nelikulma tulee sovittaa pitsin mukaan, alun ja lopun pitää mallin keskellä sopia yhteen. Irtosilmukkarivi virkataan suuriin kaariin, jokaiseen kaaren silmukkaan virkataan 1 kiinteä silmukka, 2. irtosilmukka- ja ilmava pylvässilmukkarivi seuraa tyynynpäällisen reunaan kiinniompelemista varten.

97—99. Runsaasti pitseillä koristettu tyyny.

Kun pitsit tehdään langasta n:o 60 on tyynyn suuruus: 48×32 sm. Jos se tahdotaan pienemmäksi, niin tarvitsee vain käyttää hienompaa lankaa ja tehdä välipitsistä muodostetut kaaret 1 kuviota lyhemmiksi. Tyynyssä on silkkikangas alla, minkä värinen tahansa, pitseillä koristettu päällinen on tavallisen paksua batistia. Ensin tehdään 2 suurta kieleketähteä ja 3 pientä ylempää tähteä, välipitsi on tehtävä kaarevaksi ja riippuu molemmin puolin vähäsen alaspäin, se liitetään pienien ja suurien tähtien ensimmäiseen ja viimeiseen kuvioon. Kaikki pitsit on kiinnitettävä ja ommeltava batistille, 2 suurta tähteä 2 kertaa, ensin ulkoreunasta vasemmalta yhdistyssilmukkaan ja kaksoissilmukkaan, sitten pitkulaisten kuvioiden puoliväliin, kun ensin kangas leikataan alta pois, käännetään ja ommellaan siististi. 4 pitkulaista kuviota keskimmäisessä pienessä tähdessä kiinnitetään samoin. 3 pientä tähteä ja välipitsi ommellaan kiinni kielekepistoilla; ensin ommellaan kaikki silmukat, sitten käännetään reuna ja pyöristetään. Suuri kieleketähti, keskustat tehdään 2 sukkulalla, 1 kaari: 4-4, seuraa kääntämisen jälkeen 1 rengas: 4-4-4-4-4-4 1 sukkulalla, käännetään, kaikki renkaat yhdistetään 1 silmukalla, 13 kaarta ja 13 rengasta. Pitkulaisissa kuvioissa ovat kaikki 6 rengasta yhtä suuria: 4-4-4-4-4-4. 1. renkaan jälkeen liitetään lanka ylhäällä viimeiseen silmukkaan, 2. rengas solmitaan aivan

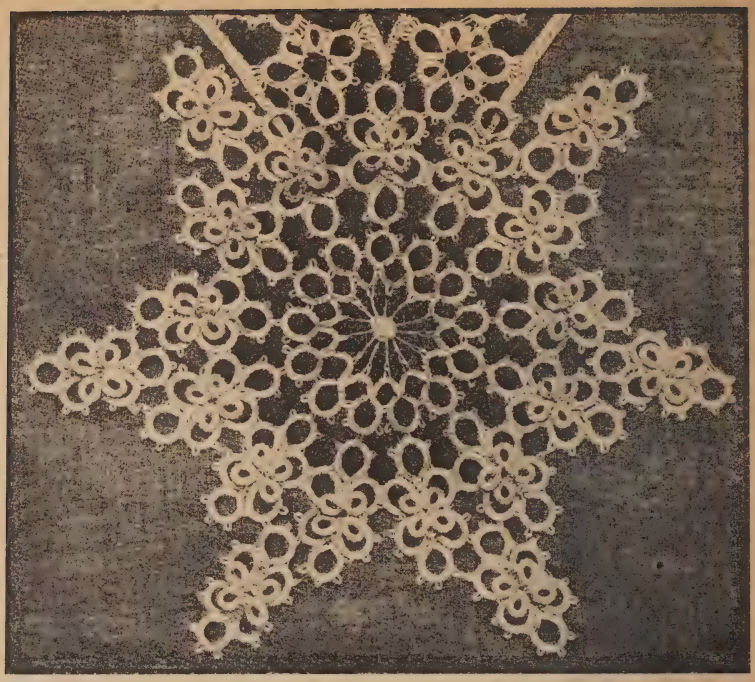

97. Suuri tähti luonnollisen kokoisena tyynyyn kuv. 98.

98. Runsaasti pitseillä koristettu tyyny.
Osat tähän kuv. 63, 67 ja 99. Selitys sivuilla 51 ja 53.

lähelle sitä: 4 ks., liitetään viimeiseen silmukkaan, 4-4-4-4-4; nyt liitetään lanka alas 1. renkaan kiinnivetolankaan ja tehdään: 4 kaksoissolmua, liitetään 1. renkaan viimeiseen silmukkaan, 4 kaksoissolmua, liitetään 2. renkaan viimeiseen silmukkaan. 4-4-4-4; tämä kolmilehti tehdään vielä 1 kerran aivan lähelle sitä, kaikki renkaat lujasti yhteen ja yhdistetään sivuttain 1 silmukalla. Nyt on lanka yläpuolella, molemmat kolmilehdet sovitetaan yhteen takaapäin, aivan lähelle ja toisiinsa kiinni solmitaan 4 pientä rengasta: 12 kaksoissolmua, sovitetaan kuvio erilleen, leikataan lanka poikki, asetetaan 4 rengasta keskustan ympäri ja ommellaan ne vain yhdistyslangoistaan kiinni, ylhäällä pitää niiden olla vapaina. 13 sellaista pitkulaista kuviota liitetään 1 silmukalla keskitähden renkaisiin, sitten sivuttain 2 silmukalla sivukuvioon. Ulkopuolelle tehdään sitten vielä joka 2 kuvion väliin 1 kuvio, kärkirengas 2 silmukalla aina 1 sisäkuvioon, siten muodostuvat kielekkeet. 3 pientä tähteä ylhäällä ovat vain suuren tähden keskuksena, kaikkien tähtien keskustan täyttää hieno hämähäkki. Välipitsi tehdään kuv. 63 mukaan, kuitenkin ovat tässä kaikki suuren renkaan 4 silmukkaa yhtä pitkiä, kaikki 4 kiinnitetään, sitten täytyy, jotta välipitsi tulisi kaareva, kuvioiden välillä oleva ulompi yhdistyssilmukka tehdä pitkäksi, sisempi lyhyeksi, sovitus on tehtävä tarkalleen. 6 kuviota yhdistetään kaareksi, riippuvaan osaan yhdistetään 3 kuviota suorasti, hieno, soma pitsi reunustaa tyynyä.

99. Kuvaan 98 sopiva pitsi.

Kuvasta 99 näkyvät samat kuviot välipitsinä, tehtyinä 2 rivisinä.

100. Tähdistä ja auringonpitseistä muodostetulla päällisellä varustettu tyyny. Osa tähän kuv. 101.

100—101. Tähdistä ja auringonpitseistä muodostetulla päällisellä varustettu tyyny.

Utuiselta näyttävä tyyny himmeänkeltaisesta atlasista on reunoista koristettu samanvärisestä silkkimusliinista valmistetulla moninkertaisella röyhelöllä, joka edessä päättyy leveään solmukkeeseen. 32 sm suuruiseen päälliseen tehdään tähdet valkoisesta helmilangasta kuv. 101 mukaan, liitetään aina 5 tähteä kiehkuran muotoon ja ympäröidään ne kaarilla, jotka on tehtävä 2 sukkulalla. Kuv. 101 näkyvät yksityiskohdat selvästi, 5 kiehkuraa ja 5 yksinäistä tähteä päällisen ulkoreunassa kiinnitetään paksulle lii-

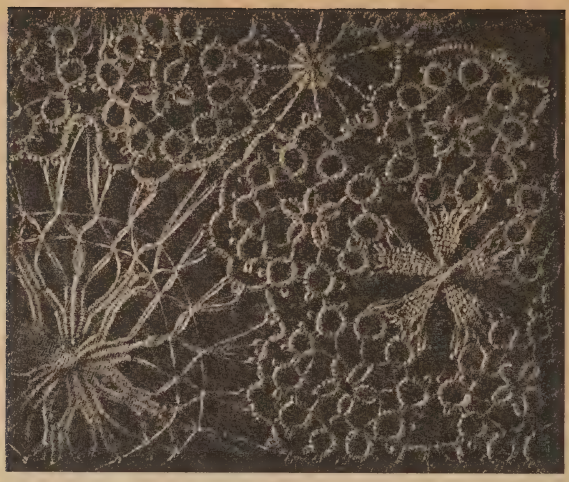

101. Tähdet ja täytteet tyynyyn 100, pienennettyinä.

nakankaalle ja varustetaan täytteillä, jotka tehdään auringonpitsintapaisesti.

102—103. Tyyny ja uinupielus.

Hyvin somilta ja hienoilta näyttävät tyyny ja uinupielus niihin ommeltuine pitseineen. Molempain sisimmäinen päällys on jotakin vaalean väristä silkkiä tai satiinia, päällimäinen lujaa valkoista batistia. Tähdet ja välipitsit on tehty langasta n:o 40 tai 50, ne ommellaan kielekepistoilla batistiin. Pieluksen välipitseihin voi myöskin käyttää hienoa helmilankaa ja pieluksen molemmat puolet on koristettava välipitseillä sekä jos niin tahdotaan kirjonnalla. Välipitsi tehdään kuv. 48 mukaan. Kuvasta näkyy myös kuinka kulmat on tehtävä, pienen välirenkaan jälkeen seuraa yksinäinen kulmarengas: 4-2-2-4-2-2-4, vedetään kiinni, liitetään pieneen renkaaseen, taas 1 pieni rengas, joka on 2. rivin 1. rengas, minkä jälkeen jatketaan kuten edellä. 1 suurempi ja 1 pienempi nelikulma liitetään toisiinsa, ennenkuin viimeinen päätetään, ja nyt vasta yhdistetään alku ja loppu; voi myöskin liittää toisiinsa 2 pientä nelikulmaa. Keksiosan molemmissa päissä kulkee välipitsi ympäri, 2 raitaa, jotka muodostavat suoran kulman, oikealla ylhäällä ja vasemmalla alhaalla, lähtien suuremmasta nelikulmiosta samansuuntaisesti, sama kuva näkyy pieluksen toisellapuolella. Kaikki raidat ja nelikulmiot

102, 103. Tyyny ja uinupielus.

on kiinnitettävä viivasuoraan kankaalle, kaikki silmukat ommellaan kiinni, sovitetaan vielä kerran ja ommellaan kielekepistoilla kaikki kiinni. Uinupieluksen päällinen on molemmista päistä poimutettu kolme kertaa, ensin keskimmäinen reunuksella varustettu osa, sitten 2 kangasliuskaa, viimeinen kapeampi kuin 1. osa, värilliset nauhasolmukkeet kiinnitetään lopuksi molempiin päihin.

Tyynyn keskellä olevat 5 tähteä tehdään kuv. 88 mukaan, sijoitetaan 2 sm keskeltä ja ommellaan kielekepistoilla kiinni; tähtien ja välipitsin alta leikataan kangas pois. Tyynyt untuvatäytteiset, sisääntyönnettävät.

Hinta 15 mk.

0 1132 0297866 5
Museum of Fine Arts, Boston